

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

3^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού Κύπρου Διαβούλευση

27.10.2022

«Παροχή Υπηρεσιών για εκπόνηση του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού Κύπρου και παρακολούθηση εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων, στα πλαίσια εφαρμογής της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ»

TAY 2/2022

Για οποιαδήποτε πληροφορία μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μας:

- ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος: www.wfd.wdd.moa.gov.cy, ή
- στο email: planning@wdd.moa.gov.cy, ή
- στο τηλεμοιότυπο : 22609133, ή
- στη διεύθυνση: Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Λεωφόρος Κέννεντυ 100-110 Παλλουριώτισσα, 1047 Λευκωσία (υπόψη Υπηρεσίας Προγραμματισμού)

*Παρακαλούμε σκεφτείτε το περιβάλλον πριν εκτυπώσετε
Please consider the environment before printing*

Το παρόν Προσχέδιο Διαχείρισης δημοσιεύεται σύμφωνα με το Άρθρο 14.1.(γ) της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Άρθρο 22.3.(γ) του περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμου της Κυπριακής Δημοκρατίας 13(Ι)/2004.

Ετοιμάστηκε από την Κοινοπραξία ECOS Μελετητική Α.Ε., ENM Α.Ε. & LEVER Α.Ε στο πλαίσιο της υπ' αριθμ. ΤΑΥ 2/2022 Σύμβασης του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων του Υπουργείου Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Η διαχείριση της εκστρατείας διαβούλευσης γίνεται από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1	Ο ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	1
1.2	ΓΙΑΤΙ ΑΝΑΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	1
1.3	Η ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	3
2	ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ	5
2.1	ΦΥΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ - ΛΕΚΑΝΕΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ	5
2.2	ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ – ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	6
2.3	ΥΔΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ & ΚΥΡΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΝΕΡΟΥ.....	7
3	ΤΙ ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	9
3.1	ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΩΝ.....	9
3.2	ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ 3 ^{ΟΥ} ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ.....	16
4	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	17
4.1	ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ (ΥΣ) - ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΎΔΑΤΑ	17
4.1.1	ΠΟΤΑΜΙΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ.....	17
4.1.2	ΛΙΜΝΑΙΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ.....	19
4.1.3	ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ	19
4.2	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΎΔΑΤΟΣ (ΣΥΥ).....	20
4.3	ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΙΤΥΣ) ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (ΤΥΣ)	21
4.4	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	22
4.4.1	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΆΝΤΛΗΣΗ ΎΔΑΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ	23
4.4.2	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΈΧΟΥΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΩΣ ΎΔΑΤΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....	23
4.4.3	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΘΡΕΠΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ	23
4.4.4	ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ Ή ΕΙΔΩΝ	24
5	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	24
5.1	ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ.....	24
5.1.1	ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	24
5.1.2	ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	25
5.1.3	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ.....	25
5.2	ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ.....	25
5.2.1	ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΣ	26
5.2.2	ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΣ	29

5.3	ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ	33
5.4	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2 ^ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	34
5.4.1	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΣ.....	34
5.4.2	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΎΔΑΤΟΣ.....	36
6	ΠΙΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΥΔΑΤΙΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	37
7	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΥΔΑΤΟΣ.....	41
8	ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	45
9	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΥΔΑΤΑ.....	49
9.1	ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ.....	49
9.2	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ	50
9.2.1	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ ΆΡΘΡΟΥ 11.3.Α ΤΗΣ ΟΠΥ.....	51
9.2.2	ΆΛΛΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	51
9.2.3	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	55

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 :	Μέτρα 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ ανά κατηγορία μέτρων σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ.....	9
Πίνακας 2 :	Μέτρα 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ ανά κατηγορία μέτρων σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ.....	11
Πίνακας 3 :	Στοιχεία επιφανειακών υδατικών συστημάτων στην Κύπρο*	20
Πίνακας 4 :	Στοιχεία συστημάτων υπογείου ύδατος στην Κύπρο	21
Πίνακας 5 :	Οικολογική κατάσταση/δυναμικό ποτάμιων ΥΣ (εξαιρουμένων των ποτάμιων ταμιευτήρων)	26
Πίνακας 6 :	Οικολογικό δυναμικό ποτάμιων ταμιευτήρων.....	27
Πίνακας 7 :	Οικολογική κατάσταση / δυναμικό των λιμναίων ΥΣ	28
Πίνακας 8 :	Οικολογική κατάσταση / δυναμικό παράκτιων ΥΣ.....	28
Πίνακας 9 :	Χημική κατάσταση/δυναμικό των ποτάμιων ΥΣ (εξαιρουμένων των ποτάμιων ταμιευτήρων)	30
Πίνακας 10 :	Χημική κατάσταση των ποτάμιων ταμιευτήρων	31
Πίνακας 11 :	Χημική κατάσταση των λιμναίων ΥΣ	31
Πίνακας 12 :	Χημική κατάσταση των παρακτιων ΥΣ.....	32
Πίνακας 13 :	Ποσοτική και Ποιοτική (Χημική) κατάσταση ΣΥΥ του ΥΔ Κύπρου	33

Πίνακας 14 : Σύγκριση της οικολογικής κατάστασης/δυναμικού των ποτάμιων ΥΣ σήμερα σε σχέση με το 2ο ΣΔΛΑΠ (συνολικό μήκος και % του μήκους ΥΣ για κάθε τάξη οικολογικής κατάστασης/δυναμικού)	35
Πίνακας 15 : Σύγκριση της χημικής κατάστασης σήμερα σε σχέση με το 2ο ΣΔΛΑΠ (συνολικό μήκος και % του μήκους ΥΣ για κάθε τάξη χημικής κατάστασης).....	36
Πίνακας 16: Σύγκριση της Ποσοτικής και Ποιοτικής (χημικής) Κατάστασης των ΣΥΥ σήμερα σε σχέση με το 1ο και 2ο ΣΔΛΑΠ.....	37
Πίνακας 18 : Αξιολόγηση της σημαντικότητας των πιέσεων στα ΣΥΥ σε κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση	40
Πίνακας 19 : Τέλη νερού ύδρευσης από ΚΥΕ γεωτρήσεις και άλλες πηγές	42
Πίνακας 20 : Τέλη νερού άρδευσης από ΚΥΕ και ανακυκλωμένο νερό	43
Πίνακας 21 : Τέλη νερού άρδευσης από γεωτρήσεις και άλλες πηγές	44

ΛΙΣΤΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

ΣΧΗΜΑ 1 : Χάρτης Κύπρου	6
ΣΧΗΜΑ 2: Κύριες χρήσεις νερού ανά δραστηριότητα	8
ΣΧΗΜΑ 3: Τύποι Ποτάμιων ΥΣ (αριθμός και ποσοστό).....	18
ΣΧΗΜΑ 4: Τύποι Ποτάμιων ταμιευτηρων (αριθμός και ποσοστό)	18
ΣΧΗΜΑ 5: Επιφανειακά υδάτινα σώματα στην Κύπρο	20
ΣΧΗΜΑ 6: Συστήματα υπόγειου ύδατος στην Κύπρο	21
ΣΧΗΜΑ 7: Ιδιαίτερως Τροποποιημένα υδάτινα σώματα	22
ΣΧΗΜΑ 8: Προστατευόμενες Περιοχές	23
ΣΧΗΜΑ 9: Οικολογική κατάσταση (αριθμός και ποσοστό) ποτάμιων ΥΣ	27
ΣΧΗΜΑ 10: Οικολογική κατάσταση (μήκος και ποσοστό) ποτάμιων ΥΣ	27
ΣΧΗΜΑ 11: Οικολογικό Δυναμικό (αριθμός και ποσοστό) ποτάμιων ταμιευτήρων	28
ΣΧΗΜΑ 12: Οικολογικό Δυναμικό (έκταση και ποσοστό) ποτάμιων ταμιευτήρων	28
ΣΧΗΜΑ 13: Οικολογική κατάσταση (αριθμός και ποσοστό) παράκτιων ΥΣ	29
ΣΧΗΜΑ 14: Οικολογική κατάσταση (Εκταση και ποσοστό) παράκτιων ΥΣ	29
ΣΧΗΜΑ 15: Χημική κατάσταση (αριθμός και ποσοστό) ποτάμιων ΥΣ.....	31
ΣΧΗΜΑ 16: Χημική κατάσταση (μήκος και ποσοστό) ποτάμιων ΥΣ.....	31
ΣΧΗΜΑ 17: Χημική κατάσταση (αριθμός και ποσοστό) ποτάμιων ταμιευτήρων	31
ΣΧΗΜΑ 18: Χημική κατάσταση (έκταση και ποσοστό) ποτάμιων ταμιευτήρων	31

ΣΧΗΜΑ 19: Χημική κατάσταση (αριθμός και ποσοστό) λιμναίων ΥΣ	32
ΣΧΗΜΑ 20: Χημική κατάσταση (έκταση και ποσοστό) λιμναίων ΥΣ	32
ΣΧΗΜΑ 21: Χημική κατάσταση (αριθμός και ποσοστό) παρακτιων ΥΣ	33
ΣΧΗΜΑ 22: Χημική κατάσταση (έκταση και ποσοστό) παρακτιων ΥΣ	33
ΣΧΗΜΑ 23: Ποσοστά συμμετοχης πίεσης ανά κατηγορία ρύπου και δραστηριότητα στα επιφανειακά υδατικά συστήματα	38
ΣΧΗΜΑ 23: Ποσοστά συμμετοχης πίεσης ανά κατηγορία ρύπου και δραστηριότητα στα Συστήματα Υπογείων Υδάτων	39

ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΙΣ

ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΕΛ	Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων
ΕΚ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΝΖ/ΝVΖ	Ευπρόσβλητες σε Νιτρορρύπανση Ζώνες
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΖΕΠ	Ζώνη Ειδικής Προστασίας
ΙΤΥΣ	Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα
ΚΔΠ	Κανονιστική Διοικητική Πράξη
ΚΥΕ	Κυβερνητικά Υδατικά Έργα
ΟΠΥ	Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ)
ΠΛΑΠ	Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού
ΣΔΛΑΠ	Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμού
ΣΠΕ	Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση
ΣΥΥ	Σύστημα Υπογείων Υδάτων
ΤΑΘΕ	Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
ΤΑΥ	Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
ΤΚΣ	Τόπος Κοινοτικής Σημασίας
ΤΥΣ	Τεχνητό Υδάτινο Σώμα
ΥΓΑΑ&Π	Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
ΥΣ	Υδάτινο Σώμα
ΧΑΔΑ	Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ

3^ο ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Ο σκοπός και το αντικείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης

Το πλαίσιο διαχείρισης των υδάτων καθορίζεται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο από την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα (ΟΠΥ). Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει μεταφέρει πλήρως την ΟΠΥ στην Εθνική Νομοθεσία με τον «Περί Προστασίας και Διαχείρισης των Υδάτων Νόμο του 2004» (Ν13(Ι)/2004).

Σύμφωνα με τον Νόμο αυτό, Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή των προνοιών της Οδηγίας πλαίσιο για τα Ύδατα είναι το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (ΥΓΑΑ&Π).

Η Αρμόδια Αρχή είναι υπεύθυνη για όλες τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με την Οδηγία, εκτός από την κατάρτιση του προγράμματος μέτρων και του Σχεδίου Διαχείρισης της Λεκάνης Απορροής Ποταμού (στη συνέχεια αναφέρεται ως Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων), τα οποία σύμφωνα με τα άρθρα 4(3), 19 και 22 συντονίζονται από την Αρμόδια Αρχή και εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Οδηγία απαιτεί τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την προώθηση της αειφορικής χρήσης του νερού, καθώς και για την προστασία ή/και τη βελτίωση της κατάστασης των επιφανειακών (ποτάμιων, λιμναίων και παράκτιων) και των υπογείων υδάτων.

Το Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων αποτελεί ένα στρατηγικό κείμενο, στο οποίο καθορίζονται οι στόχοι για την κατάσταση των υδάτων σε επίπεδο Περιοχής Λεκάνης Απορροής Ποταμού και τα απαραίτητα μέτρα και δράσεις που προγραμματίζονται για την επίτευξη των στόχων αυτών.

Με την έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων από το Υπουργικό Συμβούλιο το Σχέδιο αποτελεί θεσμική υποχρέωση και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από όλους τους δημόσιους φορείς κατά τη λήψη αποφάσεων.

Το 1^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού της Κύπρου εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9 Ιουνίου 2011.

Το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού Κύπρου (2016-2021) εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 7 Οκτωβρίου 2016.

Το παρόν αποτελεί αναθεώρηση του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Απορροής Ποταμού Κύπρου.

1.2 Γιατί αναθεωρείται το Σχέδιο Διαχείρισης

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ η διαχείριση των υδάτων και η κατάρτιση του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων αποτελεί μία επαναληπτική διαδικασία που χωρίζεται σε εξαετείς κύκλους.

Από την έγκριση του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων της Κύπρου διαμορφώθηκαν νέα δεδομένα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, βάσει των οποίων η αναθεώρηση του Σχεδίου καθίσταται απαραίτητη. Τα δεδομένα αυτά περιλαμβάνουν:

- τις πληροφορίες, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ετοιμασία του 3^{ου} ΣΔΛΑΠ (Συμβάσεις ΥΥ05/2019 και ΥΥ07/2019) και όποιες άλλες σχετικές εργασίες,
- τα αποτελέσματα της ειδικής αξιολόγησης ανά χώρα σχετικά με το δεύτερο ΣΔΛΑΠ για την Κύπρο,
- τις γενικές συστάσεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της έκθεσης της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,
- την έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα (2000/60/ΕΚ). Η έκθεση στοχεύει να παράσχει περαιτέρω πληροφορίες και θα αποτελέσει ένα ακόμη σημείο ελέγχου για την πρόοδο στη συνολική εφαρμογή της νομοθεσίας, ως υπόβαθρο για την αξιολόγηση της επόμενης γενιάς (2022-2027) των σχεδίων διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού (RBMPs) και των σχεδίων διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας. Περιλαμβάνει την αξιολόγηση της Επιτροπής για την πρόσφατη υποχρεωτική υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη, συγκεκριμένα:
 - ✓ την πρόοδο στην εφαρμογή των προγραμματών μέτρων (ΠΜ) στο πλαίσιο της ΟΠΥ, δεύτερος κύκλος (2016-2021),
 - ✓ την παρακολούθηση των ουσιών προτεραιότητας στα επιφανειακά ύδατα, που προστέθηκε στον κατάλογο στο πλαίσιο του EQSD το 2013, και
 - ✓ την αναθεώρηση και επικαιροποίηση των προκαταρκτικών εκτιμήσεων κινδύνου πλημμύρας από τον πρώτο κύκλο της Οδηγίας για τις πλημμύρες (2016-2021).
- τη διαδικασία με την οποία η ΕΕ έχει απευθύνει και στα 27 Κράτη Μέλη ταυτόχρονα, σειρά πανομοιότυπων επιστολών στο πλαίσιο του μηχανισμού EU Pilot (2020)9779, με σκοπό να διεξαχθεί συγκριτική ανάλυση και να διαπιστωθεί εάν κάθε ΚΜ, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 4 της ΟΠΥ, έχει θέσει σε εφαρμογή, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική, ολοκληρωμένο σύστημα διασφάλισης της συμμόρφωσης, για την αποτελεσματική εφαρμογή της ΟΠΥ και ειδικά των βασικών της διατάξεων που αποσκοπούν στη διατήρηση της καλής ποσοτικής και ποιοτικής κατάστασης των υδάτων της ΕΕ, κυρίως σε σχέση με την άντληση, τη ρύπανση από σημειακές πηγές και τη διάχυτη ρύπανση, καθώς και την απάντηση της κυπριακής Δημοκρατίας.
- τη διαδικασία επί παραβάσει που έχει ξεκινήσει η Ε.Ε. για την Κύπρο (EU PILOT (2021) 9894 Εφαρμογή της οδηγίας-πλαίσιο για τα ύδατα 2000/60/ΕΚ — ελλείψεις που εντοπίστηκαν στην αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με τα δεύτερα σχέδια διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού) και τις παρατηρήσεις που αναφέρει στην σχετική επιστολή, καθώς και την απάντηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Την ειδική έκθεση 20/2021 του Ευρωπαϊκού ελεγκτικού Συνεδρίου «Βιώσιμη χρήση των υδάτων στη γεωργία: πιθανότερο τα κονδύλια της ΚΓΠ να ευνοούν τη μεγαλύτερη παρά την αποδοτικότερη χρήση νερού».
- το παράρτημα VII της Οδηγίας, και
- τον Ειδικό Στόχο 2.3 του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Έξυπνη και βιώσιμη διαχείριση των υδάτων.

1.3 Η Διαβούλευση για την Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης

Η διαβούλευση για την αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων δίνει τη δυνατότητα σε όλους να επηρεάσουν τον τρόπο διαχείρισης των νερών και του περιβάλλοντος της Κύπρου. Απευθύνεται προς:

- κρατικούς και ημικρατικούς φορείς,
- κυβερνητικά τμήματα,
- τοπικές αρχές,
- μη κυβερνητικούς οργανισμούς,
- ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα,
- περιβαλλοντικές οργανώσεις,
- επιστημονικούς συνδέσμους,
- μελετητικά γραφεία,
- οργανισμούς ιδιωτικού τομέα,
- ομοσπονδίες βιομηχάνων,
- επιμελητήρια,
- συνδέσμους καταναλωτών,
- οργανώσεις γεωργών και κτηνοτρόφων,
- καταναλωτές και χρήστες νερού.

που συμμετέχουν, επηρεάζουν ή επηρεάζονται από τη διαχείριση των υδάτων

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερόμενων στη διαμόρφωση άποψης, αλλά και για την καλύτερη επεξεργασία και ενσωμάτωση των απόψεων όλων στο τελικό κείμενο του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων, έχει καταρτιστεί ειδικό ερωτηματολόγιο με τα βασικά θέματα που περιλαμβάνονται στο Προκαταρκτικό 3^ο ΣΔΛΑΠ, ώστε η γνώμη όλων να βοηθήσει στη διαμόρφωση ορθότερων και αντικειμενικότερων τελικών προτάσεων για την προστασία και τη διαχείριση των υδάτων.

Στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου γίνεται αναφορά στα κεφάλαια του παρόντος τεύχους στα οποία δίνονται οι απαραίτητες βασικές πληροφορίες για τη διαμόρφωση γνώμης, ενώ οι ερωτήσεις αυτές έχουν ενσωματωθεί και στο τέλος του κάθε κεφαλαίου που αναφέρονται, με ευδιάκριτο τρόπο, για τον ίδιο σκοπό.

Παρακαλούμε όπως συμπληρώσετε το ερωτηματολόγιο και το αποστείλετε:

- ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος: www.wfd.wdd.moa.gov.cy, ή
- στο email: wfd@wdd.moa.gov.cy, ή
- στο τηλεομοίτυπο : 22609133, ή
- στη διεύθυνση: Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Λεωφόρος Κέννεντυ 100-110 Παλλουριώτισσα, 1047 Λευκωσία (υπόψη Υπηρεσίας Προγραμματισμού)

μέχρι τις 27 Απριλίου 2023, ώστε να ληφθούν υπόψη και οι δικές σας θέσεις και προτάσεις στην αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης υδάτων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της διαβούλευσης προβλέπονται δύο (2) συναντήσεις (στις επαρχίες Λευκωσίας και Λεμεσού) ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού.

Στο παρόν κείμενο θα βρείτε πληροφορίες για τα ακόλουθα:

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2](#)

Περιλαμβάνει περιγραφή των κύριων φυσικών και ανθρωπογενών χαρακτηριστικών της Κύπρου που σχετίζονται με τα ύδατα, καθώς επίσης και συνοπτικά στοιχεία για τις διαθέσιμες πηγές και τις χρήσεις νερού.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 0](#)

Παρουσιάζονται οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα σε σχέση με την εφαρμογή του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων και του προγράμματος μέτρων που περιλάμβανε, καθώς επίσης και οι ενέργειες και δράσεις προετοιμασίας του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4](#)

Δίνονται πληροφορίες για τα βασικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδάτινων σωμάτων και των συστημάτων υπογείου ύδατος, όπως διαμορφώθηκαν κατά την αναθεώρησή τους στο πλαίσιο προετοιμασίας του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων. Επίσης, δίνονται συνοπτικά στοιχεία για τα Ιδιαίτερως Τροποποιημένα Υδάτινα Σώματα που έχουν προσδιοριστεί μέχρι σήμερα, και για τις προστατευόμενες περιοχές που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών του Άρθρου 6 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5](#)

Περιλαμβάνει συνοπτική παρουσίαση της οικολογικής και της χημικής κατάστασης των επιφανειακών υδάτων της Κύπρου καθώς και της ποιοτικής και της ποσοτικής κατάστασης των υπογείων υδάτων. Επίσης, δίνονται συγκριτικά αποτελέσματα της κατάστασης αυτής σε σχέση με την κατάσταση τους όπως είχε αποτυπωθεί στο 2^ο ΣΔΛΑΠ.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6](#)

Παρουσιάζονται οι σημαντικότερες πιέσεις που δέχονται τα ύδατα στην Κύπρο όπως έχουν αποτυπωθεί κατά την αναθεώρηση της επισκόπησης των πιέσεων που υλοποιήθηκε το 2020, στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 5 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7](#)

Περιλαμβάνονται βασικές πληροφορίες για την οικονομική ανάλυση των χρήσεων ύδατος και για το κόστος νερού ανά υπηρεσία ύδατος, καθώς επίσης για τον βαθμό ανάκτησής του.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8](#)

Παρουσιάζονται οι στόχοι που τίθενται για την κατάσταση των επιφανειακών υδάτινων σωμάτων, των συστημάτων υπογείου ύδατος και των προστατευόμενων υδάτων της χώρας, καθώς επίσης και βασικές πληροφορίες για τον τρόπο καθορισμού τους.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9](#)

Παρουσιάζεται το προτεινόμενο πρόγραμμα μέτρων που θα πρέπει να αναληφθούν κατά την επόμενη περίοδο 2022-2027, σε σχέση με τη διαχείριση και προστασία των υδάτων.

Το Προσχέδιο του 3^{ου} ΣΔΛΑΠ έχει αναρτηθεί στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

Ερώτηση 1: Γνωρίζετε για το 3^ο Προσχέδιο Διαχείρισης Υδάτων (2022-2027) και το Πρόγραμμα Μέτρων για τη βελτίωση της κατάστασης των ποταμών, λιμνών, υπόγειων και παράκτιων υδάτων Κύπρου που εκπονεί το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και θα ισχύει για τα επόμενα 6 χρόνια;

2 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

2.1 Φυσικά χαρακτηριστικά - Λεκάνες απορροής

Η Κύπρος βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της ανατολικής Μεσογείου, μεταξύ των παραλλήλων 34°33' και 35°42' Β και των μεσημβρινών 32°16' και 34°35' Α. Καταλαμβάνει έκταση 9.251 Km² (από τα οποία 5.760 Km² βρίσκονται σε περιοχή όπου ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας) και είναι το τρίτο μεγαλύτερο σε έκταση νησί της Μεσογείου μετά τη Σικελία και τη Σαρδηνία. Έχει μέγιστο μήκος 225 km (απόσταση μεταξύ των ακρωτηρίων Δρέπανο και Απόστολος Ανδρέας) και πλάτος 94 km (απόσταση μεταξύ των ακρωτηρίων Κορμακίτη και Γάτας). Το συνολικό μήκος των ακτών της είναι 772 km.

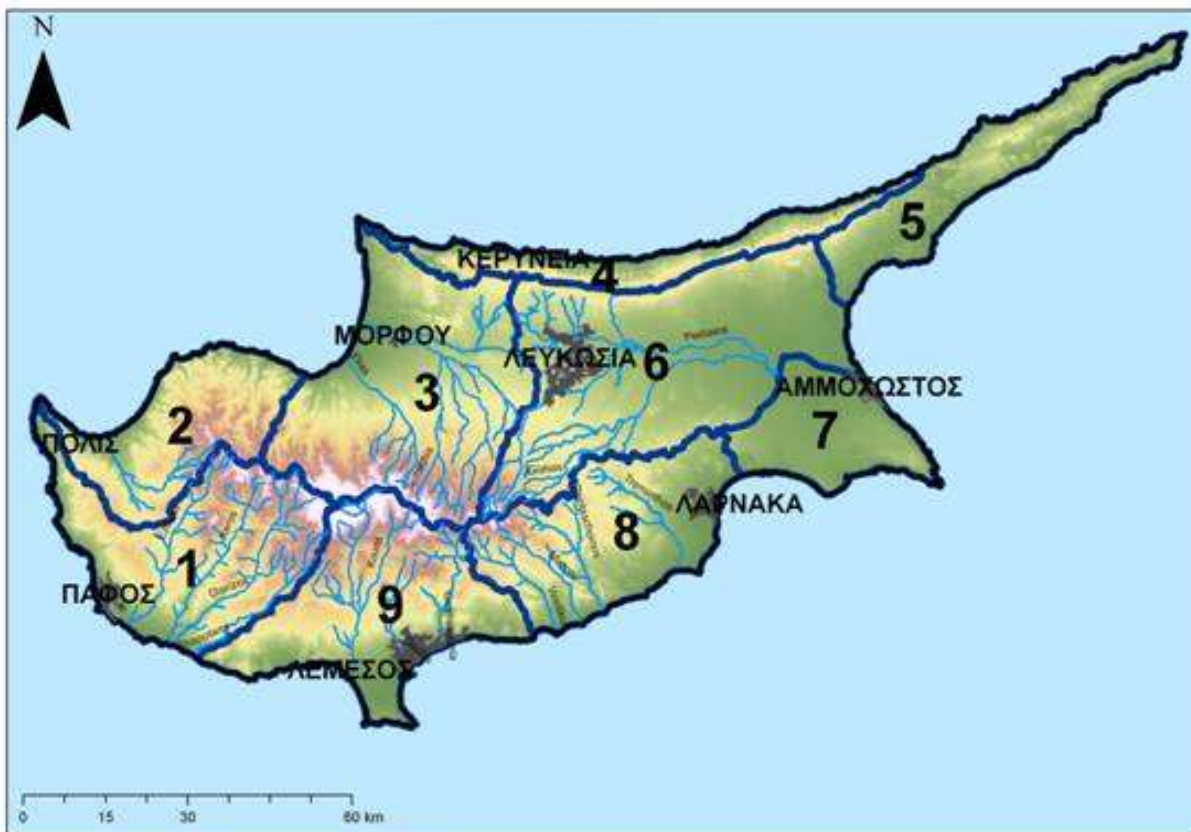
Στη μορφολογία της Κύπρου κυριαρχούν οι ενότητες: του ορεινού συμπλέγματος Τροόδους και της γύρω από αυτό λοφώδους περιοχής, της βόρειας οροσειράς (Πενταδακτύλου), της κεντρικής πεδιάδας (Μεσαορίας) και των παράκτιων πεδιάδων.

Η Κύπρος έχει έντονο μεσογειακό κλίμα με την τυπική εποχιακή μεταβολή να σημειώνεται έντονα σε σχέση με τη θερμοκρασία και τη βροχόπτωση. Τα ύψη βροχόπτωσης μεταβάλλονται με το γεωγραφικό μήκος αλλά και με το υψόμετρο. Στο ανατολικό άκρο του νησιού, στην επαρχία Αμμοχώστου η μέση ετήσια βροχόπτωση έχει ύψος 320 mm και αυξάνεται προς τα δυτικά φθάνοντας στην επαρχία Πάφου τα 540 με 550 mm. Εκτός της χωρικής μεταβολής, η ετήσια βροχόπτωση παρουσιάζει και εξαιρετικά υψηλή χρονική μεταβλητότητα. Κατά μέσο όρο το 80% με 85% της βροχόπτωσης επιστρέφει στην ατμόσφαιρα σαν εξατμισοδιαπνοή, ποσοστό που είναι δυνατόν να φθάνει το 95% τα ξηρότερα έτη. Αυτό σημαίνει πως, σε ότι αφορά την ετήσια συνεισφορά στους υδατικούς πόρους, η μεταβλητότητα της βροχόπτωσης ενισχύεται και από την αύξηση του ποσοστού απώλειας προς την ατμόσφαιρα όσο το ύψος βροχόπτωσης μικραίνει. Αποτέλεσμα είναι τα ξηρά έτη οι όγκοι νερού που προστίθενται στους πόρους να είναι υποπολλαπλάσιοι αυτών των μέσων ετών.

Σε εφαρμογή του Άρθρου 3 της ΟΠΥ, ολόκληρη η Κύπρος έχει θεωρηθεί ως μια Περιοχή Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΠΛΑΠ) αποτελούμενη από όλες τις 70 κύριες λεκάνες απορροής της νήσου. Η περιοχή που ελέγχεται από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας περιλαμβάνει 47 κύριες λεκάνες απορροής.

Από πλευράς επιφανειακής απορροής, καθοριστικός παράγων είναι ο ορεινός όγκος του Τροόδους από τον οποίο ξεκινούν πολυάριθμοι μεγάλοι και μικροί ποταμοί. Το σύνολο των 25 σημαντικών, από πλευράς απορροής, ποταμών και ρεμάτων πηγάζει από τον ορεινό όγκο του Τροόδους. Μέρος αυτών

των απορροών αποτελεί και τμήμα της τροφοδοσίας των υπόγειων υδροφορέων. Υδρογραφικά, το νησί της Κύπρου είναι υποδιαιρεμένο σε 9 υδρολογικές περιοχές.

ΣΧΗΜΑ 1 : ΧΑΡΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Από τα 21 οριοθετημένα Συστήματα Υπογείων Υδάτων (ΣΥΥ) στις ελεύθερες περιοχές, τα 20 είτε οριοθετούνται εντός του αναπτύγματος του ορεινού όγκου του Τροόδους, είτε τροφοδοτούνται απευθείας από απορροές που προέρχονται από αυτό. Εξαιρέση αποτελεί το ΣΥΥ των Κοκκινόχωριων (CY-1) στην επαρχία Αμμοχώστου. Ωστόσο και αυτό, όμως σε μικρότερο βαθμό, τροφοδοτείται από τον ποταμό Γιαλιά που πηγάζει από τον ορεινό όγκο Τρόδος.

Η φυσική τροφοδοσία των ΣΥΥ που βρίσκονται στην περιοχή όπου ασκείται αποτελεσματικός έλεγχος από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανέρχεται περίπου σε $250 \times 10^6 \text{m}^3$ ετησίως (περίοδος 2008-2013). Στη φυσική τροφοδοσία προστίθενται και οι όγκοι τεχνητού εμπλουτισμού στην περιοχή Γερμασόγειας με νερό από το ομώνυμο φράγμα και στην περιοχή της Έζουσας, όπου μέσω του αντίστοιχου εμπλουτιστικού έργου γίνεται αξιοποίηση του επεξεργασμένου νερού της ΕΕΛ Πάφου.

2.2 Ανθρωπογενή χαρακτηριστικά – Βασικές δραστηριότητες

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής, ο πληθυσμός στις ελεγχόμενες από το Κράτος περιοχές της Κύπρου κατά την 1^η Οκτωβρίου 2021 ανήλθε στις 918.100, παρουσιάζοντας αύξηση 9,2% σε σύγκριση με το 2011 (840.400). Ο συνολικός πληθυσμός που καταγράφηκε το έτος 2011 είχε σημειώσει αύξηση 21,9% από το 2001.

Ο πληθυσμός που καταγράφηκε στην επαρχία Λευκωσίας ήταν 351.600 άτομα και αποτελούσε ποσοστό 38% στον συνολικό πληθυσμό, στην επαρχία Λεμεσού 258.900 (28%), στην επαρχία Λάρνακας 154.200 (17%), στην επαρχία Πάφου 101.900 (11%) και στην επαρχία Αμμοχώστου 51.500 (6%).

Στην Κύπρο, όπως σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, το ποσοστό του αστικού πληθυσμού αυξάνει διαρκώς σε βάρος του πληθυσμού που διαμένει σε ορεινές και πλέον μειονεκτικές περιοχές δημιουργώντας ανάλογες πιέσεις στα νερά.

Ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2022 είναι θετικός και υπολογίζεται σε 5,8% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2021. Μετά τη διόρθωση του ΑΕΠ ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις και τις εργάσιμες μέρες, ο ρυθμός ανάπτυξης υπολογίζεται στο 6,1%. Ο θετικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ οφείλεται κυρίως στους τομείς: "Ξενοδοχεία και Εστιατόρια", "Μεταφορές και Αποθήκευση", "Ενημέρωση και Επικοινωνίες", "Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο, Επισκευή μηχανοκινήτων οχημάτων", "Τέχνες, Διασκέδαση και Ψυχαγωγία", "Άλλες Δραστηριότητες Παροχής Υπηρεσιών"

Η αγροτική οικονομία, βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο που οφείλεται στο νέο οικονομικό περιβάλλον που έχει δημιουργηθεί ως αποτέλεσμα της πλήρους ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και του αρχικού σταδίου που προηγήθηκε.

Η συμμετοχή της γεωργίας, της δασοκομίας και της μεταποιητικής βιομηχανίας τροφίμων, στην οικονομία της Κύπρου, είναι πολύ σημαντική.

Το ποσοστό ανεργίας στην Κύπρο, το Σεπτέμβριο του 2021 (στοιχεία εποχικά διορθωμένα) μειώθηκε στο 3,6% σε σχέση με 9,1% τον αντίστοιχο μήνα του 2020 συνεχίζοντας έτσι τη σημαντική πτωτική πορεία που άρχισε από τον Ιούλιο του 2021. Το ποσοστό αυτό είναι κατά πολύ χαμηλότερο από το μέσο όρο της Ευρωζώνης και συγκρατείται ανάμεσα στα πιο χαμηλά ανάμεσα στα Κράτη Μέλη.

Κατά μεταποιητικό κλάδο, τον Ιούνιο 2022 σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους καταγράφηκαν αυξήσεις σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες, με τις σημαντικότερες να παρουσιάζονται στην παραγωγή βασικών μετάλλων και κατασκευή μεταλλικών προϊόντων (30,7%), στη βιομηχανία ξύλου (24,3%), στην παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων (20,5%), στην κατασκευή προϊόντων από ελαστικό και πλαστικές ύλες (20,4%), στην κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού, μηχανοκίνητων οχημάτων και λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (14,6%) και στην κατασκευή χαρτιού και προϊόντων από χαρτί και εκτυπώσεις (13,3%).

Ο τουρισμός παίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Κύπρου και από το 1960 η Κύπρος έγινε ένα από τα κυριότερα τουριστικά κέντρα της Μεσογείου. Στην τουριστική της ανάπτυξη συντέλεσε η γεωγραφική της θέση και οι κλιματολογικές συνθήκες.

2.3 Υδατικοί Πόροι & Κύριες Χρήσεις Νερού

Οι κύριες πηγές νερού στην Κύπρο είναι:

- τα φράγματα, οι λιμνοδεξαμενές και οι αναβαθμοί,
- τα υπόγεια νερά, μέσω γεωτρήσεων και πηγών,
- οι αφαλατώσεις, και
- το ανακυκλωμένο νερό.

Στην Κύπρο έχουν κατασκευαστεί μέχρι σήμερα αναβαθμοί, λιμνοδεξαμενές, 108 φράγματα και σχετικές αναγκαίες υποδομές που αποτελούν τα ΚΥΕ.

Εξ αυτών τα Μεγάλα ΚΥΕ που τα διαχειρίζεται το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, είναι: το Ενιαίο Σχέδιο Νότιου Αγωγού (περιλαμβάνει τα Έργα Νότιου Αγωγού, Βασιλικού-Πεντάσχοινου και Γερμασόγειας-Πολεμιδιών), το Έργο Πάφου, το Έργο Χρυσοχούς -χρησιμοποιείται μόνο για άρδευση - και τα Έργα της Επαρχίας Λευκωσίας. Επίσης, υπάρχουν τα Κυβερνητικά δίκτυα διανομής ανακυκλωμένου νερού.

Υπάρχει και ένας μικρός αριθμός μικρών ΚΥΕ που αφορούν υδατοπρομήθειες συμπλεγμάτων Κοινοτήτων, που τα διαχειρίζονται Επιτροπές στις οποίες προεδρεύει ο οικείος Έπαρχος.

Τα Συστήματα Υπόγειου Ύδατος που χρησιμοποιούνται για ύδρευση είναι τα ακόλουθα: Κοίτης Τρέμινθου (CY-3A), Μαρί-Καλό Χωριό (CY-6), Γερμασόγεια (CY-7), Ακρωτήρι-Κολόσσι (CY-9A), Παραμάλι-Αυδήμου (CY-10), Πάφος (CY-11A), Λετύμβου-Γιόλου (CY-12), Πέγεια (CY-13), Ανδρολίκου (CY-14), Χρυσοχού-Γιαλιά (CY-15A), Πύργος (CY-16), Κεντρική & Δυτική Μεσαορία (CY-17), Λεύκαρ-Πάχνα (CY-18), Τρόδος (CY-19).

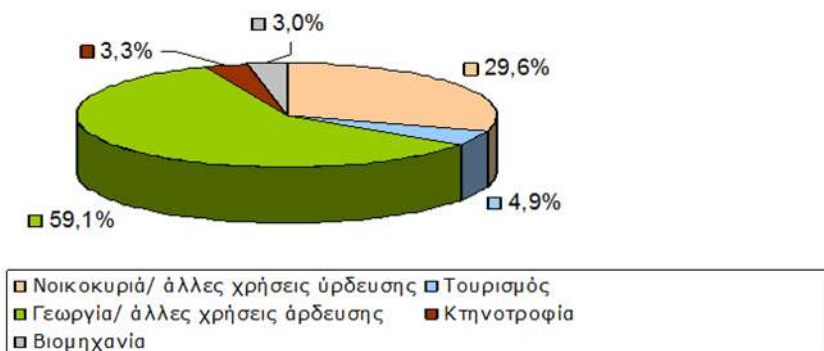
Επίσης, σήμερα λειτουργούν οι μονάδες αφαλάτωσης Λάρνακας, Δεκέλειας, Επισκοπής (Λεμεσού) και Βασιλικού με συνολική δυναμικότητα 222.000 m³/ημέρα ή ~73 hm³/έτος¹.

Τέλος, μονάδες τριτοβάθμιας επεξεργασίας έχουν υλοποιηθεί στους εξής Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων: ΣΕΛ Λεμεσού, ΣΕΛ Πάφου, ΣΕΛ Αγίας Νάπας, ΣΕΛ Λάρνακας, ΣΕΛ Ανθούπολις (Λευκωσίας), ΣΕΛ Βαθείας Γωνιάς (ΣΑΛ), ΣΕΛ Βαθείας Γωνιάς (ΤΑΥ), με συνολικό δυναμικό 135.700 m³/ημέρα. Οι κύριες περιοχές που σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, αρδεύονται πλέον με ανακυκλωμένο νερό είναι οι Φασουρίου, Παρεκκλησιάς, Πεντάκωμο (ΣΑΛΑ), Άγιος Γεώργιος Αλαμάνου (ΣΑΛΑ), Λάρνακας (Δρομολαζιά) και Μείζονος Περιοχής Λευκωσίας (ΣΑΛ Βαθεία Γωνία).

Η εκτιμώμενη ετήσια ζήτηση νερού για τις περιοχές οι οποίες βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας, ανέρχεται σε 270 εκ. κ.μ. από τα οποία το 59.1% αντιστοιχούν στον γεωργικό τομέα (παρόλο που η συνεισφορά του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ανέρχεται σε μόλις 2,3%), το 29,6% καλύπτει τις ανάγκες ύδρευσης του πληθυσμού, και το υπόλοιπο 11,3% τις ανάγκες των τομέων βιομηχανίας (3,0%), του τουρισμού (4,9%) και της κτηνοτροφίας (3,3%), αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι, παρά το γεγονός ότι οι ανάγκες σε ύδρευση ακολουθούν εκείνες τις άρδευσης εντούτοις σε απόλυτους αριθμούς οι ανάγκες ύδρευσης από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα (ΚΥΕ) αυξάνονται ραγδαία τα τελευταία χρόνια (2% κατ' έτος), καθώς ολοένα και περισσότερες κοινότητες συνδέονται στα κυβερνητικά συστήματα υδατοπρομήθειας λόγω της παρατεταμένης ξηρασίας και της ταπείνωσης της στάθμης των δικών τους γεωτρήσεων ύδρευσης.

Το νερό ύδρευσης προέρχεται κατά 85% από τα Κυβερνητικά Υδατικά Έργα, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό αντλείται από τις γεωτρήσεις πόσιμου νερού που διαθέτουν ακόμα κάποιες Τοπικές Αρχές. Είναι ενδεικτική βεβαίως η διακύμανση της ετήσιας διαθεσιμότητας του νερού από τα ΚΥΕ ανά πηγή, που καταδεικνύει την αστάθεια στην κατανάλωση νερού, όπως φαίνεται παραστατικά στο ακόλουθο Σχήμα.

ΣΧΗΜΑ 2: ΚΥΡΙΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΝΕΡΟΥ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

¹ Με θεώρηση λειτουργίας στο 90% το χρόνου

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 2 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

Ερώτηση 2: Από ποιες πηγές προμηθεύστε το νερό που χρησιμοποιείτε;

Ερώτηση 3: Σε ποιες κατηγορίες θα κατατάσσατε τον εαυτό σας όσον αφορά τη χρήση του νερού; Σε ποια κύρια κατηγορία και σε ποια/ποιες δευτερεύουσα/δευτερεύουσες κάνετε τη μεγαλύτερη κατανάλωση;

3 ΤΙ ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Το πρόγραμμα μέτρων για την περίοδο 2016-2021 αφορούσε σε συνολικά 55 μέτρα εκ των οποίων τα 31 είναι βασικά μέτρα και τα 24 συμπληρωματικά. Σημειώνεται ότι στα βασικά μέτρα περιλαμβάνονται και μέτρα που αφορούν στην εφαρμογή λοιπών Οδηγιών που σχετίζονται άμεσα ή/και έμμεσα με τα νερά (πχ Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ), Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ) και Οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ).

3.1 Πρόδος εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων.

Η κατανομή των μέτρων του προγράμματος μέτρων του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ ανά κατηγορία όπως ορίζεται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ δίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 : ΜΕΤΡΑ 2^{ΟΥ} ΣΔΛΑΠ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ

ΑΡΘΡΟ ΟΠΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ
11.3.a.vii	Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ).	3
11.3.a.ix	Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ).	1
11.3.a.x	Οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ).	1
11.3.c	Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αειφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	4
11.3.e	Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού.	3
11.3.g	Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση.	5
11.3.h	Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διαχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση.	9

ΑΡΘΡΟ ΟΠΥ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ
11.3.i	Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος.	5
11.4.vii	Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων	14
11.4.x	Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης	3
11.4.xi	Έργα Δομικών κατασκευών	1
11.4.xii	Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης	1
11.4.xiv	Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων	2
11.4.xv	Εκπαιδευτικά μέτρα	1
11.4.xvi	Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)	2
ΣΥΝΟΛΟ		55

Τα Μέτρα του προγράμματος μέτρων περιλαμβάνουν διάφορες δράσεις που αφορούν:

- στην κατασκευή έργων υποδομής που αφορά είτε στην κατασκευή έργων των οποίων η μελέτη έχει ολοκληρωθεί, είτε στην υλοποίηση μελετών και στην κατασκευή αυτών,
- στην παροχή υπηρεσιών για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων,
- σε μέτρα διοικητικού χαρακτήρα,
- στην υλοποίηση μελετών,
- σε δράσεις ευαισθητοποίησης /εκπαίδευσης,
- σε άλλες δράσεις που περιλαμβάνουν κυρίως προώθηση πολιτικών που σχετίζονται με το γεωργικό τομέα.

Από τα 55 μέτρα τα 23 έχουν ολοκληρωθεί ή βαίνουν προς ολοκλήρωση, τα 26 μέτρα είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός της επόμενης διαχειριστικής περιόδου και τα 6 μέτρα δεν έχουν ξεκινήσει.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται τα μέτρα του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ ανά κατηγορία και η πρόοδος υλοποίησης για κάθε ένα από αυτά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 : ΜΕΤΡΑ 2^{ΟΥ} ΣΔΛΑΠ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
11.3.a.vii Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ).			
1	BM-a-01	Ολοκλήρωση των αποχετευτικών συστημάτων (δικτύων και σταθμών επεξεργασίας) των Συμπλεγμάτων Αθένου, Κοκκινοχωρίων, Σολέας και Αστρομερίτης – Περιστερώννα – Ακάκι	Ολοκληρώθηκαν: Αθένου, Σολέα, Ευρύχου, Λινού, Φλάσου, Τεμβριάς - Κοράκου Αστρομερίτης Σε εξέλιξη Κοκκινοχώρια, ΣΕΛ
2	BM-a-02	Συνέχιση της παρακολούθησης της συμμόρφωσης των ΕΕΛ στις Ευαίσθητες Περιοχές	Σε εξέλιξη
3	BM-a-03	Για τις Ευαίσθητες περιοχές. Η υλοποίηση των έργων κατασκευής αποχετευτικού δικτύου και κατάλληλης επεξεργασίας στο υπόλοιπο τμήμα του οικισμού Αγίας Φύλας.	Ολοκληρώθηκε
11.3.a.ix Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ).			
4	BM-a-04	Συνέχιση των ελέγχων συμμόρφωσης και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους σε ετήσια βάση στις Ευπρόσβλητες στην Νιτρορύπανση Ζώνες	Σε εξέλιξη
11.3.a.x Οδηγία για τα οικοσυστήματα (92/43/ΕΟΚ).			
5	BM-a-05	Ολοκλήρωση των Σχεδίων Διαχείρισης των περιοχών προστασίας οικοτόπων και ειδών	Ολοκληρώθηκε
11.3.c Μέτρα για την πρόωση αποδοτικής και αιεφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.			
6	BM-c-01	Εξέταση δυνατότητας εθελοντικής καταγραφής των ποσοτήτων που καταναλώνονται από υπόγεια ύδατα μέσω διαδικτύου με την δημιουργία ειδικής εφαρμογής και σχετικής ενημέρωσης ευαισθητοποίησης των καταναλωτών.	Δεν έχει ξεκινήσει
7	BM-c-02	Περιορισμός απολήψεων σε επιλεγμένα ΥΣ με στόχο την προστασία σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών και ενδιαιτημάτων	Δεν έχει ξεκινήσει
8	BM-c-03	Σχεδιασμός της ορθολογικής αξιοποίησης και προστασίας του Συστήματος υπογείων υδάτων CY-19 Τρόδος με εκπόνηση πλήρους και ολοκληρωμένης υδρογεωλογικής μελέτης, ανάλυση συνθηκών τροφοδοσίας – εκμετάλλευσης και κατάρτιση τεκμηριωμένου ισοζυγίου υπογείων υδάτων	Ολοκληρώθηκε από πλευράς του ΤΓΕ.
9	BM-c-04	Μείωση απαιτήσεων άρδευσης σε επίπεδο υδροφορέα	Δεν έχει ξεκινήσει
11.3.e Μέτρα ελέγχου απόληψης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού			
10	BM-e-01	Αναβάθμιση του μητρώου καταγραφής των σημείων απόληψης των υπογείων υδάτων και η λειτουργική του ένταξη στη διαδικασία αδειοδότησης νεών ανορύξεων.	Δεν έχει ξεκινήσει
11	BM-e-02	Ολοκλήρωση της καταγραφής των πραγματικών απολήψεων από τα υπόγεια ύδατα και η οριστικοποίηση των ισοζυγίων των υπόγειων υδατικών συστημάτων	Σε εξέλιξη

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
		με βάση τα στοιχεία αυτά και η δημοσιοποίησή τους στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ που ήδη λειτουργεί.	
12	BM-e-03	Η αναβάθμιση του μητρώου καταγραφής των μικρών σημειακών απολήψεων και η δημοσιοποίησή του.	Σε εξέλιξη
11.3.g Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση			
13	BM-g-01	Αύξηση της συνέργειας των δράσεων παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτινων σωμάτων στο πλαίσιο της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα με την κατάσρωση του προγράμματος αποκατάστασης των εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων των εξορυκτικών αποβλήτων, με στόχο τη βελτίωση της χημικής κατάστασης υδάτινων σωμάτων που εμφανίζονται με κατάσταση κατώτερη της καλής.	Ολοκληρώθηκε (από το ΤΓΕ). Η έκθεση επικαιροποίησης των προτεραιοτήτων αποκατάστασης των εγκαταλελειμμένων μεταλλείων και δόθηκε στην Τεχνική Επιτροπή.
14	BM-g-02	Υλοποίηση ειδικού διερευνητικού προγράμματος εντατικής παρακολούθησης Ni στον π. Κούρη.	Ολοκληρώθηκε
15	BM-g-03	Άμεση αποκατάσταση 24 υφιστάμενων ΧΑΔΑ επαρχίας Λευκωσίας	Σε εξέλιξη
16	BM-g-04	Κατά προτεραιότητα ωρίμανση και υλοποίηση των ακόλουθων έργων: ο Κατασκευή Σταθμού επεξεργασίας Λυμάτων στην Κοινότητα Αρακαπά ο Κατασκευή Σταθμού επεξεργασίας Λυμάτων στην Κοινότητα Απλικιού ο Κατασκευή αγωγού λυμάτων και σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Αγρού	Σε εξέλιξη
17	BM-g-05	Άμεση αποκατάσταση 47 υφιστάμενων ΧΑΔΑ επαρχίας Λεμεσού	Σε εξέλιξη
11.3.h Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση			
18	BM-h-01	Πρόγραμμα μείωσης της Νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης σε καλλιεργούμενες εκτάσεις που βρίσκονται εντός των ευπρόσβλητων ζωνών της Οδηγίας 91/671/ΕΟΚ	Έχει δημιουργηθεί το Πρόγραμμα Δράσης της Νιτρορύπανσης με την τελευταία ανανέωσή του το 2014 ΚΔΠ 281/2014, ελέγχεται από το Τμήμα Γεωργίας, ελέγχεται από το Τμήμα Περιβάλλοντος και από τον ΚΟΑΠ μέσω της Πολλαπλής Συμμόρφωσης.
19	BM-h-02	Κατάρτιση ειδικού προγράμματος δράσης για την αντιμετώπιση των ομβρίων απορροών από οικιστικές περιοχές και βιομηχανικές Εγκαταστάσεις με σκοπό την προστασία των υδάτων.	Δεν έχει ξεκινήσει
20	BM-h-03	Προσθήκη ειδικών ρυθμίσεων - υποχρεώσεων στους Κανόνες Πολλαπλής Συμμόρφωσης σχετικών με την προστασία των υδάτων σε στοχευμένες περιοχές.	Σε εξέλιξη. Στο πλαίσιο αναθεώρησης των κανόνων για το νέο στρατηγικό σχέδιο 2023-2027 θα συμπεριληφθούν ειδικές ρυθμίσεις για το θέμα.
21	BM-h-04	Διαχείριση Βοσκοτόπων	Σε εξέλιξη
22	BM-h-05	Αποκλεισμός χρήσης χημικών ζιζανιοκτόνων σε συγκεκριμένες καλλιέργειες	Σε εξέλιξη

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
23	BM-h-06	Εφαρμογή αμειψισποράς στις καλλιέργειες πατάτας και σιτηρών	Σε εξέλιξη
24	BM-h-07	Βιολογικές καλλιέργειες	Σε εξέλιξη
25	BM-h-08	Εξορθολογισμός και διερεύνηση της δυνατότητας αυτοματοποίησης της ενημέρωσης των αρμοδίων ελεγκτών περιβάλλοντος για των αποτελεσμάτων του δικτύου παρακολούθησης της ΟΠΥ, ειδικά σε περιπτώσεις υπερβάσεων φυσικοχημικών και χημικών ρύπων που προέρχονται από τη Γεωργία με σκοπό τον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό των ελέγχων συμμόρφωσης.	Σε εξέλιξη.
26	BM-h-09	Στοχευμένες αγροπεριβαλλοντικές δράσεις στις καλλιέργειες πατάτας και εσπεριδοειδών	Σε εξέλιξη
11.3.i Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος.			
27	BM-i-01	Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων/ερευνών για την αξιολόγηση της κατάστασης σε υδάτινα συστήματα των οποίων η κατάσταση δεν ήταν δυνατόν να ταξινομηθεί με προτεραιότητα στις λίμνες.	Σε εξέλιξη.
28	BM-i-02	Διενέργεια στοχευμένων διερευνητικών παρακολουθήσεων σε υδάτινα σώματα στα οποία έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις και η ταξινόμηση της κατάστασής τους στην παρούσα φάση ενέχει υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.	Σε εξέλιξη.
29	BM-i-03	Εξορθολογισμός της αξιολόγησης έργων που δύνανται να προκαλούν υδρομορφολογικές αλλοιώσεις σε υδάτινα σώματα με την ένταξη της μεθοδολογίας εφαρμογής των προνοιών του άρθρου 4.7 στη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους. Για το σκοπό αυτό απαιτείται ειδική ρύθμιση/τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας.	Ολοκληρώθηκε
30	BM-i-04	Κατάρτιση και ανανέωση ειδικής βιβλιοθήκης ανακουφιστικών μέτρων αποκατάστασης για μορφολογικά στοιχεία που επηρεάζονται από την ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων βάσει των οποίων θα καθορίζονται οι απαιτήσεις για την κατασκευή και τη λειτουργία τους κατά την αδειοδότησή τους.	Ολοκληρώθηκε
31	BM-i-05	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης των χημικών-φυσικοχημικών παραμέτρων των υδάτινων σωμάτων εφήμερης ροής, καθώς και των ιζημάτων τους, εναρμονισμένο με τις σχετικές μεθοδολογικές απαιτήσεις της Οδηγίας. Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα δημοσιοποιούνται σε ετήσια βάση από το ΤΑΥ.	Σε εξέλιξη.
11.4.vii Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων			
32	ΣΜ-vii-01	Περιορισμένες πιλοτικές παρεμβάσεις σε φυσικά ποτάμια συστήματα και σε λίμνες για την ενδυνάμωση της παρουσίας επιλεγμένων προστατευόμενων	Ολοκληρώθηκε

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
		ειδών, με προτεραιότητα σε περιοχές προστασίας οικοτόπων και ειδών ή/και άλλες περιοχές που εμφανίζουν ειδικό ενδιαφέρον	
33	ΣΜ-vii-02	Απομάκρυνση οριζόντιων εμποδίων για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	Ολοκληρώθηκε
34	ΣΜ-vii-03	Καθαρισμός/επαναδιευθέτηση ενεργούς κοίτης για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	Ολοκληρώθηκε σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ
35	ΣΜ-vii-04	Δενδροφύτευση με ιθαγενή είδη για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	Ολοκληρώθηκε σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ
36	ΣΜ-vii-05	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Περιβαλλοντική παροχή κατάντη φραγμάτων για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΙΤΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία	Ολοκληρώθηκε
37	ΣΜ-vii-06	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Απελευθέρωση στοχευμένης περιβαλλοντικής παροχής κατάντη φραγμάτων σε επιλεγμένες θέσεις με ιδιαίτερα σημαντικά οικολογικά χαρακτηριστικά	Ολοκληρώθηκε
38	ΣΜ-vii-07	Καθορισμός περιβαλλοντικής παροχής σε επιλεγμένα φράγματα . Απελευθέρωση πλημμυρικών παροχών σε επιλεγμένα φράγματα	Ολοκληρώθηκε
39	ΣΜ-vii-08	Απομάκρυνση ξενικών/εισβαλλόντων φυτικών ειδών σε επιλεγμένες περιοχές με στόχο την βελτίωση σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών	Σε εξέλιξη
40	ΣΜ-vii-09	Οικολογική αποκατάσταση όχθης/πρανών σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ	Ολοκληρώθηκε σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ
41	ΣΜ-vii-10	Διατήρηση/δημιουργία υδάτινων καταφυγίων σε επιλεγμένα ΥΣ	Ολοκληρώθηκε σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ
42	ΣΜ-vii-11	Δημιουργία ρηχών υφάλων/μικρολιμνών, ενίσχυση ενδιαιτημάτων σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ	Ολοκληρώθηκε σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ
43	ΣΜ-vii-12	Τοπικές παρεμβάσεις στην κοίτη επιλεγμένων ΥΣ (πχ τοπικές εκβαθύνσεις) για την βελτίωση υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών που υποστηρίζουν σημαντικά βιολογικά στοιχεία	Ολοκληρώθηκε σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ
44	ΣΜ-vii-13	Δημιουργία ιχθυοδιάδρομων σε συγκεκριμένους μικρούς εγκάρσιους αναβαθμούς για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης επιλεγμένων ειδών ιχθυοπανίδας	Ολοκληρώθηκε σε επιλεγμένα ΙΤΥΣ
45	ΣΜ-vii-14	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών παροχών	Σε εξέλιξη.

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
11.4.x Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης			
46	ΣΜ-χ-01	Δρομολόγηση υλοποίησης έργων αύξησης της χρήσης ανακυκλωμένου νερού στη γεωργία που μπορεί να περιλαμβάνουν την κατασκευή δεξαμενών χειμερινής αποθήκευσης καθώς και έργα για τη διανομή και διάθεση νερού.	Σε εξέλιξη
47	ΣΜ-χ-02	Συνέχιση της ευαισθητοποίησης εξοικονόμησης νερού σε νοικοκυριά και σχολεία. Προβολή των πεπραγμένων μέχρι σήμερα και κατάστροψη συνεχούς ενημέρωσης για την αξία και την επάρκεια νερού.	Σε εξέλιξη
48	ΣΜ-χ-03	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού Μέτρο 4. Καθεστώτα 4.1, 4.3.2 και 4.3.3. (ΠΑΑ 2014-20)	Σε εξέλιξη. Έχει ολοκληρωθεί σημαντικός αριθμός δράσεων .
11.χι Έργα Δομικών κατασκευών			
49	ΣΜ-χι-01	Έργα ικανοποίησης υδρευτικών αναγκών ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας– Αγωγός μεταφοράς νερού από Μονάδα Αφαλάτωσης Βασιλικού	Σε εξέλιξη
11.4.xii Εγκαταστάσεις Αφαλάτωσης			
50	ΣΜ-xii-01	Κατασκευή Αφαλάτωσης Πάφου	Ολοκληρώθηκε
11.4.xiv Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων			
51	ΣΜ-xiv-01	Διεύρυνση του προγράμματος εμπλουτισμού υπογείων υδάτων	Ολοκληρώθηκε
52	ΣΜ-xiv-02	Ένταξη της προοπτικής εμπλουτισμού υπογείων υδάτων στο σχεδιασμό αντιπλημμυρικών έργων και λοιπών σχετικών έργων φυσικής κατακράτησης υδάτων.	Δεν έχει ξεκινήσει
11.4.xv Εκπαιδευτικά μέτρα			
53	ΣΜ-xv-01	Δράσεις μεταφοράς γνώσης και ενημέρωσης (Κατάρτιση παραγωγών μέσω του Μέτρου 1 του ΠΑΑ 2014-20)	Σε εξέλιξη
11.4.xvi Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών)			
54	ΣΜ-xvi-01	Ειδική παρακολούθηση της εξέλιξης της χημικής κατάστασης του υδάτινου σώματος Αργάκι της Λίμνης για της εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την αποτελεσματικότητα των έργων αποκατάστασης του Μεταλλείου Λίμνης στην κατάσταση των υδάτων με σκοπό τη αξιοποίησή τους σε αντίστοιχα έργα σε άλλες περιοχές.	Ολοκληρώθηκε
55	ΣΜ-xvi-02	Διενέργεια ερευνών για τη βελτίωση της βασικής γνώσης σε σχέση με την ιχθυοπανίδα στα εσωτερικά ύδατα της Κύπρου (ποτάμια – λίμνες).	Σε εξέλιξη

3.2 Δράσεις προετοιμασίας του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων.

Τον Οκτώβριο του 2016 η Κύπρος δημοσίευσε το 2^ο ΣΔΛΑΠ, το οποίο περιελάμβανε το σχετικό Πρόγραμμα Μέτρων, Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Ξηρασίας και τη ΣΜΠΕ από την εφαρμογή του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ.

Παράλληλα, τρία έτη μετά την υποβολή του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ, η Κύπρος υπέβαλε στην Ε.Ε, την Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου Εφαρμογής του ΠΜ.

Όλες οι εκθέσεις που αφορούν τα δύο πρώτα Σχέδια Διαχείρισης, καθώς και άλλο υποστηρικτικό υλικό, είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ, σε ιστοσελίδα αφιερωμένη αποκλειστικά στην ΟΠΥ, η οποία ανανεώνεται διαρκώς, στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.moa.gov.cy/moa/wdd/Wdd.nsf/guide_gr/guide_gr?OpenDocument

Το 2^ο ΣΔΛΑΠ της Κύπρου, μαζί με το 1^ο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, έχουν αξιολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η σχετική έκθεση βρίσκεται στο σύνδεσμο

http://www.moa.gov.cy/moa/WDD/wfd.nsf/page27_gr/page27_gr?opendocument

Η Κύπρος βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ για τον καταρτισμό του 3^{ου} ΣΔΛΑΠ. Για το σκοπό αυτό έχουν ολοκληρωθεί οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Σύμβαση ΥΥ05/2019 με τίτλο «Εφαρμογή των Άρθρων 14(1)(α) και 14(1)(β) της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ - Δημόσια Διαβούλευση για το χρονοδιάγραμμα εργασιών εκπόνησης του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) και την επισκόπηση των Σημαντικών Ζητημάτων Διαχείρισης Υδάτων». Στα πλαίσια της σύμβασης ΥΥ05/2019:
 - ο Πραγματοποιήθηκε η 1^η φάση Δημόσιας Διαβούλευσης για το «Χρονοδιάγραμμα και Πρόγραμμα Εργασιών» κατ' εφαρμογή του άρθρου 14(1)(α) της ΟΠΥ.
 - ο Πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση και καθορισμός των Σημαντικών Ζητημάτων Διαχείρισης Υδάτων.
 - ο Υλοποιήθηκε η 2^η Φάση της Δημόσιας Διαβούλευσης που αφορά στα Σημαντικά Ζητήματα Διαχείρισης Υδάτων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14(1)(β) της ΟΠΥ.
- Υλοποιήθηκε η σύμβαση ΥΥ07/2019 «Προπαρασκευαστικές μελέτες που θα αποτελέσουν τη βάση για τον καταρτισμό του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού (ΣΔΛΑΠ) της Κύπρου - Εφαρμογή Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ». Στα πλαίσια της σύμβασης ΥΥ07/2019 υλοποιήθηκαν τα εξής:
 - ο Υλοποίηση του Άρθρου 5.4 της Οδηγίας 2008/105/ΕΚ, για την «Ετοιμασία καταλόγου εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών για όλες τις ουσίες προτεραιότητας και όλους τους ρύπους που εκτίθενται στο Παράρτημα της Κ.Δ.Π. 310/2015, συμπεριλαμβανομένων του αρσενικού, του τριχλωροαιθυλενίου, του τετραχλωροαιθυλενίου και του αμμωνίου».
 - ο Επικαιροποίηση του Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών σύμφωνα με το Άρθρο 6 της ΟΠΥ.
 - ο Επικαιροποίηση των χαρακτηριστικών της λεκάνης απορροής ποταμού (αναθεώρηση υδατικών σωμάτων και τυπολογίας) αναφορικά με τα ποτάμια, τις λίμνες και τους υδατοφράκτες, σύμφωνα με το Άρθρο 5 της ΟΠΥ.
 - ο Επικαιροποίηση των πιέσεων στην περιοχή ΠΛΑΠ και ανά ΥΣ σύμφωνα με το Άρθρο 5.
 - ο Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης της περιόδου 2013-2019 και η αξιολόγηση της οικολογικής και χημικής ποιότητας των ΥΣ (Άρθρο 8).

- Επανεξέταση του καθορισμού και της οριοθέτησης των Ιδιαίτερως Τροποποιημένων Υδατικών Σωμάτων (ΙΤΥΣ - ΗΜΜΒ) και των Τεχνητών Υδατικών Σωμάτων (ΤΥΣ - ΑΜΒ), τα οποία καθορίστηκαν στο 2ο ΣΔΛΑΠ.
- Έχει ολοκληρωθεί η αναθεώρηση των δεδομένων του Άρθρου 5 σε σχέση με τα υπόγεια ΥΣ και η αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής τους κατάστασης σύμφωνα με το Άρθρο 8.
- Έχει ολοκληρωθεί από το ΤΑΘΕ η αναθεώρηση των δεδομένων του Άρθρου 5 της ΟΠΥ σε σχέση με τα παράκτια υδάτινα σώματα και η αξιολόγηση της Οικολογικής και Χημικής τους κατάστασης σύμφωνα με το Άρθρο 8.

Ερώτηση 4: Θεωρείτε ότι η έως τώρα εφαρμογή του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων (2016-2021) επηρέασε τη δραστηριότητά σας ως χρήστη των υδατικών πόρων?

4 ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΙΑ ΥΔΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

4.1 Υδάτινα Σώματα (ΥΣ) - Επιφανειακά Ύδατα

Τα υδάτινα σώματα (ΥΣ) όπως ορίζεται στην Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα είναι ένα διακεκριμένο και σημαντικό στοιχείο επιφανειακών υδάτων όπως π.χ. μια λίμνη, ένας ταμιευτήρας, ένα ρέμα, ένας ποταμός ή μια διώρυγα, ένα τμήμα ρεματός ποταμού ή διώρυγας το οποίο εμφανίζει ίδια χαρακτηριστικά σε όλο το μήκος του ή την επιφάνειά του. Τα συστήματα αυτά διακρίνονται σε ποτάμια, λίμνες, μεταβατικά και παράκτια. Στην Κύπρο δεν προσδιορίζονται μεταβατικά υδατικά συστήματα. Τα επιφανειακά υδάτινα σώματα της Κύπρου παρουσιάζονται στα κεφάλαια που ακολουθούν και στο Σχήμα 5 παρακάτω.

4.1.1 Ποτάμια Υδάτινα Σώματα

Κατά την προετοιμασία του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης επαναξιολογήθηκε ο προσδιορισμός των ποτάμιων υδατικών σωμάτων βάσει της τυπολογικής διερεύνησης.

Οι 4 τύποι ποτάμιων συστημάτων που έχουν αναγνωρισθεί είναι :

- Τύπος Ρ: ποτάμια μόνιμης (permanent) ροής (ορεινά ρέματα)
- Τύπος Ι: ποτάμια διαλείπουσας (intermittent) ροής
- Τύπος Ιh: ποτάμια έντονα διαλείπουσας (highly intermittent) ροής, και
- Τύπος Ε: ρέματα εφήμερης ροής

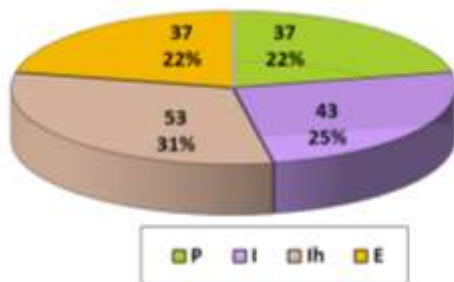
Εξ αυτών, τα εφήμερα τμήματα ποταμών δεν παρουσιάζουν παρά μόνο περιστασιακή ροή, οπότε αυτά δεν αποτελούν σώματα νερού κατά την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα. Επίσης, αυτά δεν παρουσιάζουν Βιολογικά Ποιοτικά Στοιχεία (ΒΠΣ) και κατά συνέπεια δεν είναι δυνατή η αξιολόγηση της οικολογικής τους κατάστασης στα πλαίσια της Οδηγίας για τα Ύδατα. Για τους λόγους αυτούς τα εφήμερα τμήματα ποταμών κρίνονται ως μη σημαντικά στο πλαίσιο της Οδηγίας για τα Ύδατα και δεν απαιτείται να περιληφθούν στο Σχέδιο Διαχείρισης. Εξαιρέση μπορούν να αποτελέσουν ρέματα εφήμερης ροής τα οποία υποστηρίζουν προστατευόμενα είδη και οικοτόπους του Δικτύου Natura 2000.

Σημειώνεται ότι, σε κάθε περίπτωση, τα μικρά αργάκια ή/και εφήμερα ρέματα που δεν περιλαμβάνονται στο ΣΔΛΑΠ προστατεύονται τόσο από την ρύπανση όσο και από τις υδρομορφολογικές αλλοιώσεις από την Εθνική νομοθεσία αλλά και από τις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος βασικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες που έχουν ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο.

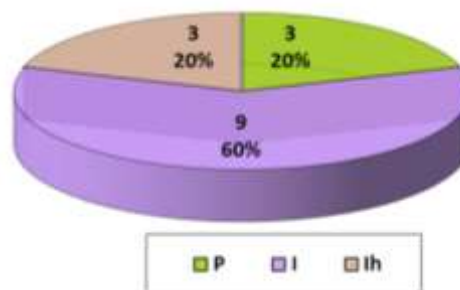
Από την επικαιροποίηση της οριοθέτησης των Υδατικών Συστημάτων αναγνωρίστηκαν **εκατόν εβδομήντα (170)** ποτάμια υδάτινα σώματα (ΥΣ), εκ των οποίων τα **τριάντα ένα (31)** προσδιορίστηκαν ως Ιδιαίτερα Τροποποιημένα (ΙΤΥΣ).

Στα ποτάμια υδάτινα σώματα περιλαμβάνονται και οι ποτάμιοι ταμειυτήρες. Το δίκτυο υδάτινων ποτάμιων σωμάτων, συμπεριλαμβανομένου των **15** ποτάμιων ταμειυτήρων, αποτελείται από **185 ΥΣ** εκ των οποίων 46 είναι ΙΤΥΣ. Ο αριθμός των υδάτινων ποτάμιων σωμάτων σε κάθε νέο τύπο ποταμού δίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Τύπος	Όνομα τύπου ΥΣ	Αριθμός ποτάμιων ΥΣ	Αριθμός ποτάμιων ταμειυτήρων
P	Ρέματα μόνιμης ροής	37 (εκ των οποίων 4 ΙΤΥΣ)	3
I	Ρέματα διαλείπουσας ροής	43 (εκ των οποίων 9 ΙΤΥΣ)	9
Ih	Ρέματα έντονης διαλείπουσας ροής	53 (εκ των οποίων 17 ΙΤΥΣ)	3
E	Εφήμερης ροής	37 (εκ των οποίων 1 ΙΤΥΣ)	
	ΣΥΝΟΛΟ	170 (εκ των οποίων 31 ΙΤΥΣ)	15

ΣΧΗΜΑ 3: Τύποι Ποταμιών ΥΣ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ)

ΣΧΗΜΑ 4: Τύποι Ποταμιών Ταμειυτήρων (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ)

Τα ποτάμια που δεν περιλαμβάνονται στα αναγνωρισμένα Υδάτινα Σώματα της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα είναι ρέματα επεισοδιακής ροής και μικρά αργάκια για τα οποία όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ισχύει το σύνολο των προνοιών του θεσμικού πλαισίου της Κύπρου για την προστασία των επιφανειακών υδάτων.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 4.1.1 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

4.1.2 Λιμναία Υδάτινα Σώματα

Τα λιμναία ΥΣ της Κύπρου περιλαμβάνουν συνολικά 7 φυσικές λίμνες, οι οποίες είναι υφάλμυρες ή αλμυρές και μία λιμνοδεξαμενή, η οποία είναι Τεχνητό Υδάτινο Σώμα. Οι λίμνες Παραλίμνι και Ορόκλινη έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ΙΤΥΣ λόγω των σημαντικών τροποποιήσεων στα υδρομορφολογικά τους χαρακτηριστικά. Επιπλέον, η λιμνοδεξαμενή της Άχνας έχει κατηγοριοποιηθεί ως ΤΥΣ, δεδομένου ότι είναι ανθρωπογενής λιμνοδεξαμενή, που έχει δημιουργηθεί για αγροτικούς σκοπούς.

Η οριοθέτηση και τυπολογία των λιμναίων ΥΣ δε μεταβλήθηκε, έχουν αναθεωρηθεί όμως η τυπολογία και οι συνθήκες αναφοράς των λιμναίων ΥΣ της Κύπρου σε σχέση με το 2^ο ΣΔΛΑΠ.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 4.1.2 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

4.1.3 Παράκτια Υδάτινα Σώματα

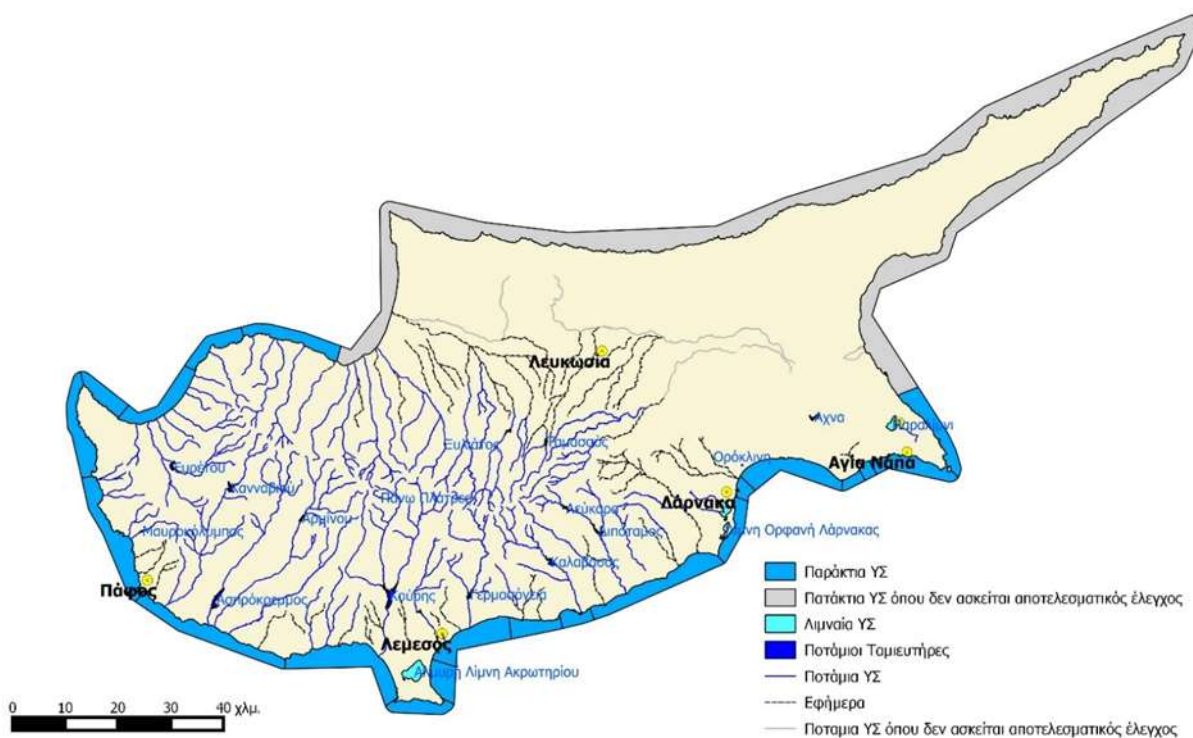
Αναφορικά με το 3^ο ΣΔΛΑΠ, δεν υπάρχει κάποια αλλαγή όσον αφορά τον τύπο των Παράκτιων Υδάτινων Σωμάτων σε σχέση με το 2^ο ΣΔΛΑΠ. Ως εκ τούτου, παρακάτω παρουσιάζονται πληροφορίες για τα υπάρχοντα ΠΥΣ.

Κατά την προετοιμασία του 2^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης, προέκυψαν **είκοσι δύο (22)** παράκτια ΥΣ στα οποία η Κυπριακή Δημοκρατία ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, εκ των οποίων τα **τέσσερα (4)** προσδιορίστηκαν ως ΙΤΥΣ. Οι τέσσερις τύποι που εμφανίζονται στα παράκτια ύδατα της Κύπρου είναι :

- C1 : Σκληρό υπόστρωμα, μέτριας έκθεσης προς προφυλαγμένο, βαθύ, θερμοκρασία χαμηλότερη. Ο τύπος αυτός καλύπτει το 15% της θαλάσσιας περιοχής της Κύπρου, τέσσερα (4) ΥΣ.
- C2 : Κινητό υπόστρωμα, μέτριας έκθεσης προς προφυλαγμένο, ενδιάμεσου βάθους, θερμοκρασία χαμηλότερη. Ο τύπος αυτός καλύπτει το 40% της θαλάσσιας περιοχής, εννέα (9) ΥΣ.
- C3 : Σκληρό υπόστρωμα, μέτριας έκθεσης προς προφυλαγμένο, βαθύ, θερμοκρασία υψηλότερη. Ο τύπος αυτός καλύπτει το 12%, τέσσερα (4) ΥΣ.
- C4 : Σκληρό υπόστρωμα, μέτριας έκθεσης προς εκτεθειμένο, βαθύ, θερμοκρασία χαμηλότερη. Ο τύπος αυτός καλύπτει το 33%, πέντε (5) ΥΣ.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 4.1.3 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

ΣΧΗΜΑ 5: ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τα στατιστικά χαρακτηριστικά των επιφανειακών υδατικών συστημάτων που αναγνωρίστηκαν στην ΠΛΑΠ Κύπρου ανά κατηγορία, παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί.

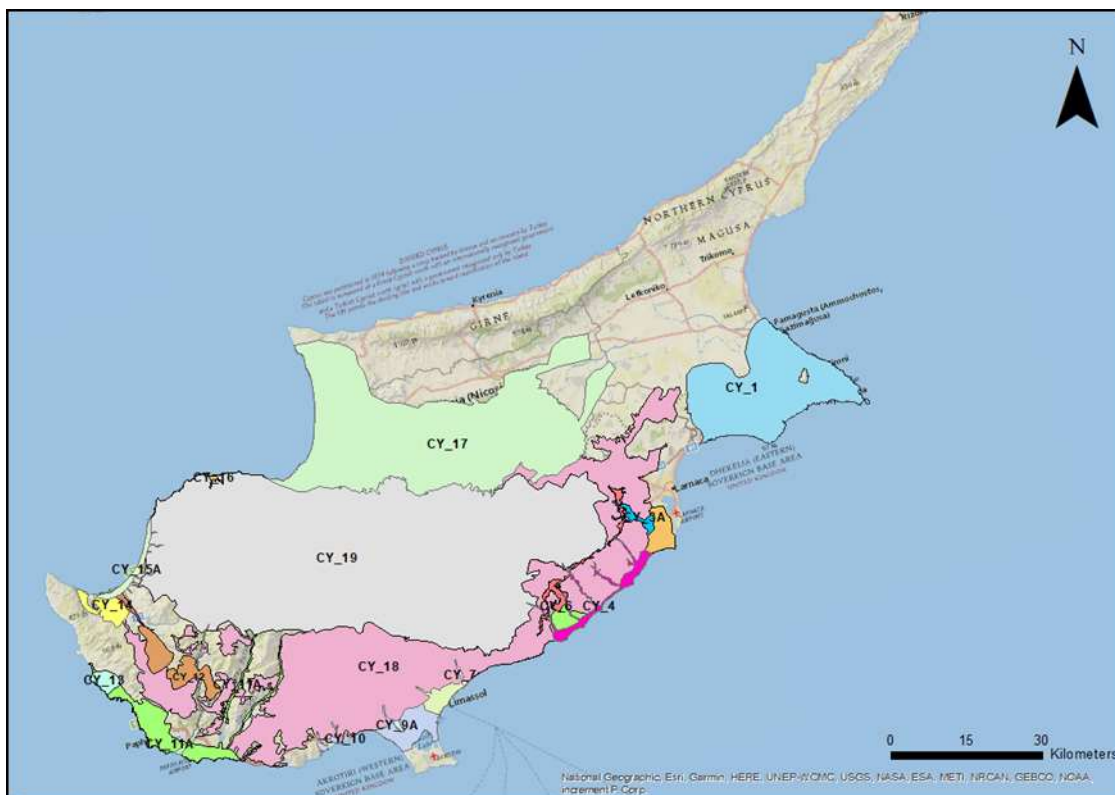
ΠΙΝΑΚΑΣ 3 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ*

Κατηγορία	Πλήθος	Χαρακτηριστικό μέγεθος	Ελάχιστη τιμή	Μέση τιμή	Μέγιστη τιμή	Σύνολο
Ποτάμια	170	Μήκος (km)	0,36	10,86	48,62	1846,42
Ποτάμιοι ταμειευτήρες	15	Επιφάνεια (km ²)	0,03	0,79	3,33	11,91
Λίμνες	8	Επιφάνεια (km ²)	0,06	2,52	10,06	20,18
Παράκτια	22	Επιφάνεια (km ²)	4,00	39,49	87,1	868,90

*Περιλαμβάνονται τα υδατίνα σώματα που βρίσκονται σε περιοχές όπου η Κυπριακή Δημοκρατία ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

4.2 Συστήματα Υπόγειου Ύδατος (ΣΥΥ)

Στα πλαίσια προετοιμασίας του 3^{ου} ΣΔΛΑΠ και με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης αξιολόγησης και επαναχαρακτηρισμού των Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων της Κύπρου που εκπονήθηκε στα πλαίσια εφαρμογής του άρθρου 5 της Οδηγίας Πλαίσιο περί Υδάτων, 2000/60/ΕΚ, (ΟΠΥ) τα ΥΥΣ της Κύπρου αυξάνονται από 22 σε 23. Η αύξηση στον αριθμό των ΥΥΣ προκύπτει από το διαχωρισμό του ΥΥΣ CY-9 σε δύο νέα ΥΥΣ, το CY-9Α και το CY-9Β. Από τα 23 υπό μελέτη ΥΥΣ αξιολογήθηκαν τα 22 τα οποία παρουσιάζουν τα χωρικά χαρακτηριστικά που παρουσιάζονται στο Σχήμα και στον Πίνακα που ακολουθούν. Το ΥΥΣ CY20 Πενταδάκτυλος βρίσκεται εξ' ολοκλήρου εκτός περιοχής ελέγχου της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και γι' αυτό δε μπορεί να αξιολογηθεί.

ΣΧΗΜΑ 6: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Κατηγορία	Πλήθος	Ελάχιστη έκταση (km ²)	Μέση έκταση (km ²)	Μέγιστη έκταση (km ²)	Συνολική έκταση (km ²)
Συστήματα Υπόγειου Ύδατος	22	1,896	272,024	2.396,946	5.984,524

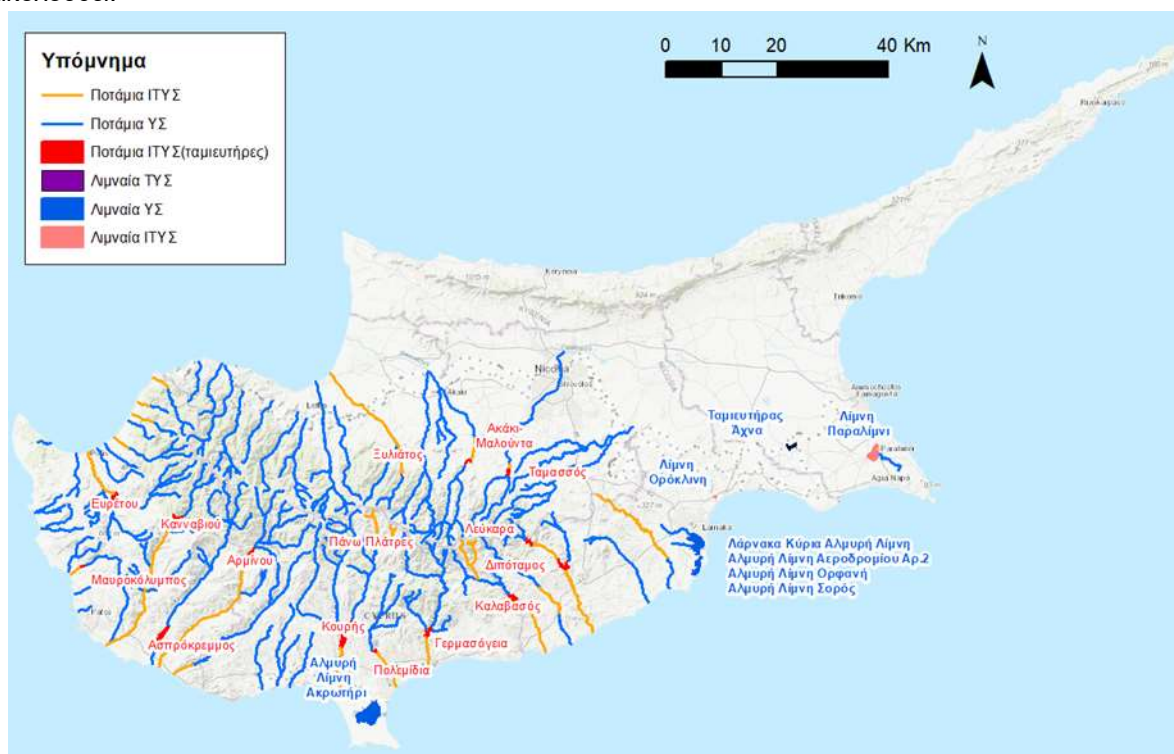
Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 4.2 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

4.3 Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (ΙΤΥΣ) και Τεχνητά Υδατικά Συστήματα (ΤΥΣ)

Ορισμένα υδάτινα σώματα έχουν διαμορφωθεί ως ΙΤΥΣ ή ΤΥΣ προκειμένου να εξυπηρετούν σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες, όπως είναι η ταμίευση νερού για ύδρευση και άρδευση η ναυσιπλοΐα κλπ.

Στο ΥΔ Κύπρου προσδιορίστηκαν οριστικά, **πενήντα δύο (52)** Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα που περιλαμβάνουν πενήντα **46** ποτάμια -συμπεριλαμβανομένων των δεκαπέντε (15)

ποτάμιων ταμιευτήρων - δύο (2) λίμνες και τέσσερα (4) παράκτια ΥΣ. Επίσης, προσδιορίζεται και **ένα (1) Τεχνητό Υδατικό Σύστημα** (λιμνοδεξαμενή Άχνας). Τα συστήματα αυτά φαίνονται στο Σχήμα που ακολουθεί.

ΣΧΗΜΑ 7: ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΔΑΤΙΝΑ ΣΩΜΑΤΑ

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 4.3 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

4.4 Προστατευόμενες Περιοχές

Αποτελούν επιφανειακά ή/και υπόγεια ύδατα που απαιτούν ειδική προστασία. Στις περιοχές αυτές το υδάτινο περιβάλλον θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό (πχ περιοχές άντλησης νερού για ανθρώπινη κατανάλωση). Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα καθορίζει τους τύπους προστατευόμενων περιοχών εντός των οποίων τηρούνται ειδικά ποιοτικά πρότυπα. Στο πλαίσιο αυτά καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα το μητρώο των προστατευόμενων περιοχών της Κύπρου το οποίο περιλαμβάνει τις κατηγορίες που παρουσιάζονται στα επόμενα κεφάλαια. Το σύνολο των προστατευόμενων περιοχών παρουσιάζεται στο ΣΧΗΜΑ 8 που ακολουθεί.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 4.4 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

ΣΧΗΜΑ 8: ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

4.4.1 Περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Τα ύδατα που χρησιμοποιούνται στην Κύπρο για την άντληση πόσιμου ύδατος είναι **12** ποτάμιοι ταμιευτήρες, **6** ποτάμια και **13** υπόγεια ΥΣ.

4.4.2 Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της Οδηγίας 2006/7/ΕΚ, η Κύπρος το έτος 2010 καθόρισε, μετά τη δημόσια διαβούλευση, **εκατόν δέκα τρεις (113)** περιοχές νερών κολύμβησης. Περιοχές νερών κολύμβησης υπάρχουν σχεδόν σε όλα τα παράκτια υδάτινα σώματα της Κύπρου για τα οποία εφαρμόζεται το κοινοτικό κεκτημένο.

4.4.3 Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών

Περιοχές ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης

Πρόσφατα (Ιούνιος 2020) υποβλήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος της Κυπριακής Δημοκρατίας η “Έκθεση σε σχέση με την Εφαρμογή της Οδηγίας για την Προστασία των Νερών από την Νιτρορρύπανση Γεωργικής Προέλευσης (91/676/ΕΟΚ) Άρθρο 10 - Εθνική Έκθεση της Κύπρου 2016-2019”. Η εν λόγω έκθεση είναι η τέταρτη έκθεση που υποβλήθηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 10 της Οδηγίας 91/676/ΕΟΚ. Το Δεκέμβριο του 2004, υποβλήθηκε επιπλέον προαιρετική έκθεση με την οποία έγινε για πρώτη φορά οριοθέτηση των ευπρόσβλητων σε νιτρορύπανση ζωνών και των περιοχών υπό διερεύνηση. Τον Οκτώβριο του 2008, υποβλήθηκε η πρώτη έκθεση, το 2012 η δεύτερη και το 2015 η τρίτη.

Για την τρέχουσα περίοδο αναφοράς καθορίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, οι περιοχές των υπόγειων υδροφόρων Κοκκινοχωριών, Ακρωτηρίου, Πάφου, Κίτιου – Περβολιών, Πόλεως Χρυσοχούς, Ορούνας και Πεντάσχοιου.

Περιοχές ευαίσθητες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 91/271/ΕΚ

Η Κύπρος με τον περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών (Ευαίσθητες Περιοχές για Απορρίψεις Αστικών Λυμάτων) Διάταγμα του 2004 (ΚΔΠ 111/2004) όπως τροποποιήθηκε ισχύει έχει καθορίσει ως ευαίσθητη περιοχή τα νερά του υδατοφράκτη Πολεμιδιών.

4.4.4 Περιοχές για την προστασία οικοτόπων ή ειδών

Στο ΥΔ Κύπρου υπάρχουν **πενήντα (50)** περιοχές ενταγμένες στο δίκτυο NATURA 2000 και σχετίζονται με επιφανειακά υδατικά συστήματα, από τις οποίες **δεκαεννέα (19)** προστατεύονται ως Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (**ΕΖΔ**), **δέκα (10)** προστατεύονται ως Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (**ΤΚΣ**), **δεκαέξι (16)** ως Ζώνες Ειδικής Προστασίας (**ΖΕΠ**) και **πέντε (5)** περιοχές προστατεύεται και ως **ΤΚΣ και ΖΕΠ**.

Ερώτηση 5: Συμφωνείτε με τις προτεινόμενες αλλαγές: α) στην τυπολογία και στον αριθμό των υδατικών συστημάτων, β) στα υδατικά σώματα που ορίζονται ως ιδιαιτέρως τροποποιημένα ;

5 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

5.1 Δίκτυο Παρακολούθησης της Κατάστασης των Υδάτων

5.1.1 Δίκτυο Παρακολούθησης των επιφανειακών υδατικών συστημάτων

Για την οικολογική κατάσταση των ποτάμιων ΥΣ υπάρχουν :

- 136 σταθμοί παρακολούθησης των βιολογικών ποιοτικών στοιχείων, εκ των οποίων, η αξιολόγηση της βιολογικής κατάστασης κατέστη δυνατή σε 114 σταθμούς,
- 147 σταθμοί παρακολούθησης των χημικών –φυσικοχημικών παραμέτρων, με διαθέσιμα δεδομένα παρακολούθησης της περιόδου 2013-2019,
- 98 σταθμοί διαθέσιμων δεδομένων παρακολούθησης ειδικών ρύπων, της περιόδου 2013-2017.

Για τη χημική κατάσταση υπάρχουν 84 σταθμοί τα στοιχεία των οποίων μπορούν να αξιοποιηθούν για την ταξινόμηση της χημικής κατάστασης των ποτάμιων ΥΣ. Όσον αφορά τη χημική κατάσταση των λιμναίων ΥΣ το δίκτυο παρακολούθησης περιλαμβάνει 13 σταθμούς παρακολούθησης.

Από τα 22 παράκτια υδάτινα σώματα (ΠΥΣ), την περίοδο αναφοράς παρακολούθηθηκαν τα 16. Στα 15 ΠΥΣ εφαρμόζεται πρόγραμμα εποπτικής παρακολούθησης – surveillance monitoring και στο 1 εφαρμόζεται επιχειρησιακή παρακολούθηση – operational monitoring σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας. Το δίκτυο παρακολούθησης των παρακτίων ΥΣ αποτελείται από 21 σταθμούς δειγματοληψίας.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 6.1 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.1.2 Δίκτυο Παρακολούθησης των υπόγειων υδατικών συστημάτων

Από το 2007 εγκαθιδρύθηκαν προγράμματα παρακολούθησης της ποιοτικής (χημικής) και της ποσοτικής κατάστασης των ΣΥΥ σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 8 της ΟΠΥ. Κατά το έτος 2014, το δίκτυο παρακολούθησης της ποιοτικής (χημικής) κατάστασης αυξήθηκε από 88 σε 95 σταθμούς παρακολούθησης και το δίκτυο παρακολούθησης της ποσοτικής κατάστασης αποτελείται από 81 σταθμούς παρακολούθησης.

Στο δίκτυο της ποιοτικής παρακολούθησης οι μετρήσεις των ποιοτικών παραμέτρων πραγματοποιούνται 2 φορές μέσα στο έτος και αντιστοιχούν στην χρονική περίοδο της υψηλής στάθμης του υπόγειου νερού στο τέλος της υγρής περιόδου (Απρίλιος-Μάιος) και της χαμηλής στάθμης του υπόγειου νερού στο τέλος της ξηρής περιόδου (Οκτώβριος-Νοέμβριος).

Η συχνότητα της ποσοτικής παρακολούθησης ακολουθεί το βασικό κανόνα του ετήσιου κύκλου της υψηλής στάθμης στο τέλος της υγρής περιόδου και της χαμηλής στάθμης στο τέλος της ξηρής περιόδου. Ωστόσο καθορίζεται από την ποσοτική κατάσταση του κάθε συστήματος και τον κίνδυνο μη επίτευξης των στόχων της Οδηγίας σε συνδυασμό με την πιθανή εφαρμογή προγράμματος μέτρων με τη συχνότητα ποσοτικής παρακολούθησης των ΣΥΥ να κυμαίνεται από μηνιαία μέχρι και εξαμηνιαία ανάλογα με την κατάσταση του ΣΥΥ.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 6.2 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.1.3 Προγράμματα Παρακολούθησης Προστατευομένων Περιοχών

Επιπλέον των ανωτέρω δικτύων παρακολούθησης της κατάστασης των υδάτων, οι προστατευόμενες περιοχές καλύπτονται και από άλλα δίκτυα παρακολούθησης ειδικών παραμέτρων που αναπτύσσονται βάσει των υποχρεώσεων που απορρέουν από σχετικές με την προστασία τους Οδηγίες.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 6.3 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.2 Ταξινόμηση Κατάστασης Επιφανειακών Υδάτων

Η ποιοτική κατάσταση ενός επιφανειακού υδατικού συστήματος καθορίζεται από την οικολογική και τη χημική του κατάσταση. Για τα Ιδιαίτερως Τροποποιημένα Υδάτινα Σώματα εφαρμόζεται ο όρος οικολογικό δυναμικό.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 7 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.2.1 Οικολογική κατάσταση/δυναμικό των επιφανειακών ΥΣ

Σύμφωνα με όσα προβλέπει η Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα, για την ταξινόμηση της οικολογικής κατάστασης/δυναμικού των ΥΣ συναξιολογούνται τα βιολογικά χαρακτηριστικά, τα γενικά φυσικοχημικά και οι ειδικοί ρύποι.

Στην Κύπρο από τα **διακόσια δεκαπέντε (215)** επιφανειακά ΥΣ, ανά κατηγορία επιφανειακού ΥΣ ισχύουν τα ακόλουθα:

- Από τα **170 ποτάμια ΥΣ**, τα **εννέα (9)** ποτάμια ΥΣ, με συνολικό μήκος 169,40 km, ήτοι το 10,69% του συνολικού μήκους των ποτάμιων ΥΣ ταξινομείται σε **υψηλή** οικολογική κατάσταση, **ογδόντα επτά (87)** ποτάμια ΥΣ, με συνολικό μήκος 975,46 km, ήτοι το 59,12% του συνολικού μήκους τους ταξινομείται σε **καλή** οικολογική κατάσταση, **εξήντα οκτώ (68)** ποτάμια ΥΣ, με συνολικό μήκος 638,70 km, ήτοι το 26,23% του συνολικού μήκους τους, ταξινομείται σε **μέτρια** κατάσταση κατώτερη της καλής και **έξι (6)** ποτάμια ΥΣ, με συνολικό μήκος 62,84 km, ήτοι το 3,96% του συνολικού μήκους τους ταξινομείται σε **ελλιπή** οικολογική κατάσταση. Δεν υπάρχουν σώματα σε κακή οικολογική κατάσταση ή δυναμικό.
- Από τους **15 ποτάμιους ταμιευτήρες, οι δεκατρείς (13)** ποτάμιοι ταμιευτήρες, με συνολική έκταση 11,55 km², ήτοι το 97,06% της συνολικής έκτασης των ποτάμιων ταμιευτήρων ταξινομείται σε **καλό και ανώτερο** οικολογικό δυναμικό, **ένας (1)** ποτάμιος ταμιευτήρας, με έκταση 0,18 km², ήτοι το 1,53% της συνολικής έκτασής του, ταξινομείται σε **μέτριο** οικολογικό δυναμικό και **ένας (1)** ποτάμιος ταμιευτήρας, με έκταση 0,17 km², ήτοι το 1,42% της συνολικής έκτασής τους ταξινομείται σε **ελλιπές** οικολογικό δυναμικό. Δεν υπάρχουν ποτάμιοι ταμιευτήρες σε κακό και άγνωστο οικολογικό δυναμικό.
- Και τα **8 λιμναία ΥΣ** ταξινομούνται σε **άγνωστη** κατάσταση/δυναμικό.
- Από τα **22 παράκτια ΥΣ**, τα **Πέντε (5)** παράκτια ΥΣ, με συνολική επιφάνεια 196,5 km², ήτοι το 22,6% της συνολικής επιφάνειας των παράκτιων συστημάτων ταξινομείται σε **υψηλή** οικολογική κατάσταση, ενώ **δεκαεπτά (17)** παράκτια ΥΣ (συμπεριλαμβανομένου των 4 ΙΤΥΣ), που καλύπτουν επιφάνεια 672,4 km², ήτοι το 77,4% της συνολικής επιφάνειάς τους ταξινομείται σε **καλή οικολογική κατάσταση / καλό** δυναμικό. Δεν υπάρχουν σώματα σε οικολογική κατάσταση κατώτερη της καλής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 : ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ (ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ)

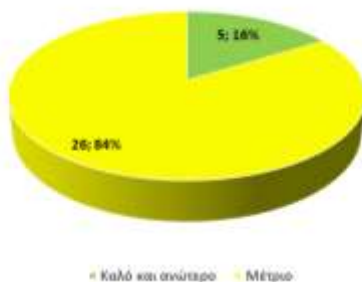
Φυσικά ΥΣ							
Οικολογική Κατάσταση	Υψηλή	Καλή	Μέτρια	Ελλιπής	Κακή	Άγνωστη	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	9	82	42	6	0	0	139
Μήκος (Κm)	169,40	937,13	415,71	62,84	0,00	0,00	1.585,08
ΙΤΥΣ							
Οικολογικό Δυναμικό		Καλό και ανώτερο	Μέτριο	Ελλιπές	Κακό	Άγνωστο	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	-	5	26	0	0	0	31
Μήκος (Κm)	-	38,33	222,99	0,00	0,00	0,00	261,32
Σύνολο ποτάμιων ΥΣ (πλην ταμιευτήρων)							
Οικολογική Κατάσταση/Δυναμικό	Υψηλή	Καλή/Καλό και ανώτερο	Μέτρια/μέτριο	Ελλιπής/ελλιπές	Κακή/Κακό	Άγνωστη/ο	Σύνολο
Συνολικός Αριθμός ΥΣ	9	87	68	6	0	0	170
Συνολικό Μήκος (Κm)	169,40	975,46	638,70	62,84	0,00	0,00	1.846,40

Φυσικά ΥΣ							
Οικολογική Κατάσταση	Υψηλή	Καλή	Μέτρια	Ελλιπής	Κακή	Άγνωστη	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	6,47%	58,99%	30,22%	4,32%	0,00%	0,00%	100,00%
Μήκος (Κm)	10,69%	59,12%	26,23%	3,96%	0,00%	0,00%	100,00%
ΙΤΥΣ							
Οικολογικό Δυναμικό		Καλό και ανώτερο	Μέτριο	Ελλιπές	Κακό	Άγνωστο	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	-	16,13%	83,87%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Μήκος (Κm)	-	14,67%	85,33%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%
Σύνολο ποτάμιων ΥΣ (πλην ταμιευτήρων)							
Οικολογική Κατάσταση/Δυναμικό	Υψηλή	Καλή/Καλό και ανώτερο	Μέτρια/μέτριο	Ελλιπής/ελλιπές	Κακή/Κακό	Άγνωστη/ο	Σύνολο
Συνολικός Αριθμός ΥΣ	5,29%	51,18%	40,00%	3,53%	0,00%	0,00%	100,00%
Συνολικό Μήκος (Κm)	9,17%	52,83%	34,59%	3,40%	0,00%	0,00%	100,00%

Οικολογική κατάσταση φυσικών ποτάμιων ΥΣ Ζου ΣΔΛΑΠ

Οικολογικό δυναμικό ποτάμιων ΙΤΥΣ Ζου ΣΔΛΑΠ

ΣΧΗΜΑ 9: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ

Οικολογική κατάσταση φυσικών ποτάμιων ΥΣ Ζου ΣΔΛΑΠ

Οικολογικό δυναμικό ποτάμιων ΙΤΥΣ Ζου ΣΔΛΑΠ

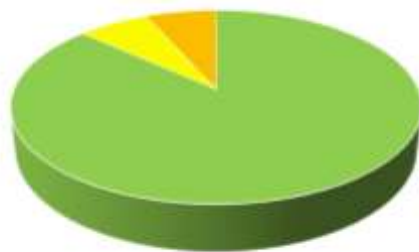

ΣΧΗΜΑ 10: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΜΗΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 : ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ

	Καλό και ανώτερο	Μέτριο	Ελλιπές	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	13	1	1	15
Έκταση (Κm ²)	11,55	0,18	0,17	11,90
Αριθμός ΥΣ	86,67%	6,67%	6,67%	100,00%
Έκταση (Κm ²)	97,06%	1,53%	1,42%	100,00%

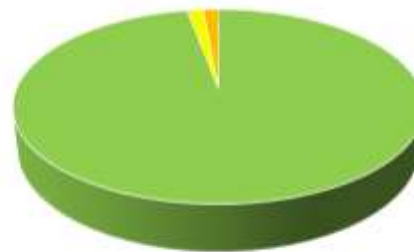
Οικολογικό δυναμικό ταμιευτήρων Ζου ΣΔΛΑΠ

Καλό και ανώτερο Μέτρια Ελλιπές

ΣΧΗΜΑ 11: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ

Οικολογικό δυναμικό ταμιευτήρων Ζου ΣΔΛΑΠ

Καλό και ανώτερο Μέτρια Ελλιπές

ΣΧΗΜΑ 12: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ (ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ

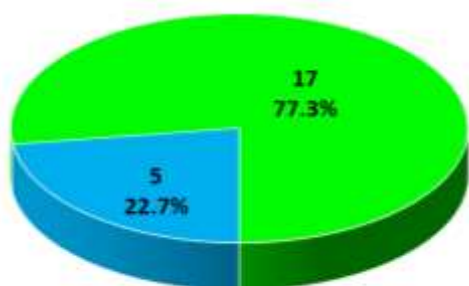
ΠΙΝΑΚΑΣ 7 : ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ / ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΩΝ ΛΙΜΝΑΙΩΝ ΥΣ

Φυσικά ΥΣ		
Οικολογική Κατάσταση	Άγνωστη	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	5	5
Έκταση (km ²)	16,55	16,55
ΙΤΥΣ & ΤΥΣ		
Οικολογικό Δυναμικό	Άγνωστο	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	3	3
Έκταση (km ²)	3,63	3,63
Σύνολο λιμναίων ΥΣ		
Οικολογική Κατάσταση/Δυναμικό	Άγνωστη/ο	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	8	8
Έκταση (km ²)	20,18	20,18
Φυσικά ΥΣ		
Οικολογική Κατάσταση	Άγνωστη	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	100,00%	100,00%
Έκταση (km ²)	100,00%	100,00%
ΙΤΥΣ & ΤΥΣ		
Οικολογικό Δυναμικό	Άγνωστο	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	100,00%	100,00%
Έκταση (km ²)	100,00%	100,00%
Σύνολο λιμναίων ΥΣ		
Οικολογική Κατάσταση/Δυναμικό	Άγνωστη/ο	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	100,00%	100,00%
Έκταση (km ²)	100,00%	100,00%

ΠΙΝΑΚΑΣ 8 : ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ / ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΥΣ

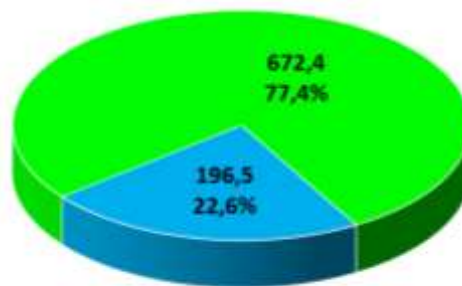
	Αριθμός παρακτίων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/δυναμικό:					Σύνολο
	Υψηλή	Καλή/Καλό	Μέτρια/Μέτριο	Ελλιπής	Κακή/Κακό	
ΥΣ	5	13	0	0	0	18
ΙΤΥΣ	-	4	0	0	0	4
Σύνολο	5	17	0	0	0	22
% αριθμού παρακτίων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/δυναμικό:						
ΥΣ	27,7	72,3	0,00	0,00	0,00	100
ΙΤΥΣ	-	100	0,00	0,00	0,00	100

	Αριθμός παράκτιων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/δυναμικό:					Σύνολο
	Υψηλή	Καλή/Καλό	Μέτρια/Μέτριο	Ελλιπής	Κακή/Κακό	
Σύνολο	22,7	77,3	0,00	0,00	0,00	100
	Έκταση (Km ²) παρακτίων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/δυναμικό:					
ΥΣ	196,5	583,6	0	0	0	780,1
ΙΤΥΣ	-	88,8	0	0	0	88,8
Σύνολο	196,5	672,4	0	0	0	868,9
	% έκτασης παρακτίων ΥΣ με οικολογική κατάσταση/δυναμικό:					
ΥΣ	25,2	74,8	0,00	0,00	0,00	100
ΙΤΥΣ	-	100,00	0,00	0,00	0,00	100
Σύνολο	22,6	77,4	0,00	0,00	0,00	100

■ Υψηλή ■ Καλή/Καλό και ανώτερο

ΣΧΗΜΑ 13: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΥΣ

■ Υψηλή ■ Καλή/Καλό

ΣΧΗΜΑ 14: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΥΣ

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 7 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.2.2 Χημική κατάσταση των επιφανειακών ΥΣ

Στην Κύπρο από τα **διακόσια δεκαπέντε (215)** επιφανειακά ΥΣ, ανά κατηγορία επιφανειακού ΥΣ ισχύουν τα ακόλουθα:

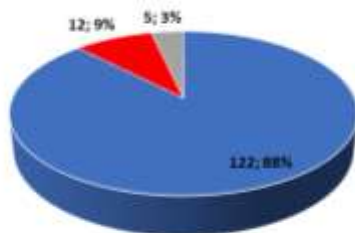
- Από τα **170 ποτάμια ΥΣ**, τα **εκατόν σαράντα τρία (143)**, με συνολικό μήκος 1.590,70 km, ήτοι το 86,15% του συνολικού μήκους των ποτάμιων ΥΣ ταξινομείται σε **καλή** χημική κατάσταση, **δεκαοκτώ (18)** ποτάμια ΥΣ, με συνολικό μήκος 157,16 km, ήτοι το 8,51% του συνολικού μήκους τους ταξινομείται σε **κατώτερη της καλής** χημική κατάσταση και **εννέα (9)** ποτάμια ΥΣ, με συνολικό μήκος 98,53km, ήτοι το 5,34% του συνολικού μήκους τους, ταξινομείται σε **άγνωστη** χημική κατάσταση.
- Από τους **15 ποτάμιους ταμιευτήρες**, οι **δεκατέσσερεις (14)** ποτάμιοι ταμιευτήρες, με συνολική έκταση 11,73 km², ήτοι το 98,58% της συνολικής έκτασης των ποτάμιων ταμιευτήρων ταξινομείται σε **καλή** χημική κατάσταση και **ένας (1)** ποτάμιος ταμιευτήρας, με συνολική έκταση 0,17 km², ήτοι το 1,42% της συνολικής έκτασής τους, ταξινομείται σε **κατώτερη της καλής** χημική κατάσταση.

- Από τα **8 λιμναία ΥΣ**, το **ένα (1)** λιμναίο ΥΣ, με επιφάνεια 0,66 km², ήτοι το 3,3% της συνολικής επιφάνειας των λιμναίων ΥΣ ταξινομείται σε **καλή** χημική κατάσταση και **επτά (7)** λιμναία ΥΣ, με συνολική έκταση 19,51 km², ήτοι το 96,7% της συνολικής έκτασής τους ταξινομείται σε **Κατώτερη της καλής** χημική κατάσταση.
- Από τα **22 παράκτια ΥΣ**, τα **Δεκαοκτώ (18)** παράκτια ΥΣ, με επιφάνεια 727,5km², ήτοι το 83,76% της συνολικής επιφάνειας των παράκτιων ΥΣ ταξινομείται σε **καλή** χημική κατάσταση και **τέσσερα (4)** παράκτια ΥΣ, με συνολική έκταση 141 km², ήτοι το 16,24% της συνολικής έκτασής τους ταξινομείται σε **Κατώτερη της καλής** χημική κατάσταση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 : ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ/ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ (ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ)

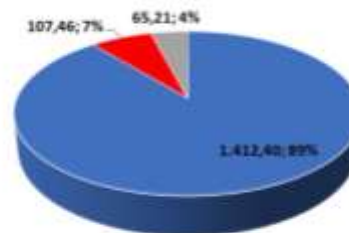
Χημική Κατάσταση	Καλή	Κατώτερη της καλής	Άγνωστη	Σύνολο
Φυσικά ΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	122	12	5	139
Μήκος (Κm)	1.412,40	107,46	65,21	1.585,08
ΙΤΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	21	6	4	31
Μήκος (Κm)	178,30	49,70	33,32	261,32
Σύνολο ποτάμιων ΥΣ (πλην ταμιευτήρων)				
Συνολικός Αριθμός ΥΣ	143	18	9	170
Συνολικό Μήκος (Κm)	1.590,70	157,16	98,53	1.846,40
Φυσικά ΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	87,77%	8,63%	3,60%	100,00%
Μήκος (Κm)	89,11%	6,78%	4,11%	100,00%
ΙΤΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	67,74%	19,35%	12,90%	100,00%
Μήκος (Κm)	68,23%	19,02%	12,75%	100,00%
Σύνολο ποτάμιων ΥΣ (πλην ταμιευτήρων)				
Συνολικός Αριθμός ΥΣ	84,12%	10,59%	5,29%	100,00%
Συνολικό Μήκος (Κm)	86,15%	8,51%	5,34%	100,00%

Χημική κατάσταση φυσικών ποτάμιων ΥΣ 3ου ΣΔΛΑΠ

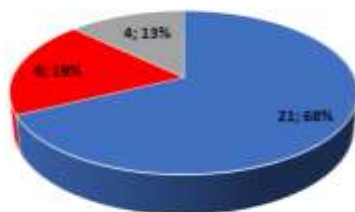
• Καλή • Κατώτερη της καλής • Άγνωστη

Χημική κατάσταση φυσικών ποτάμιων ΥΣ 3ου ΣΔΛΑΠ

• Καλή • Κατώτερη της καλής • Άγνωστη

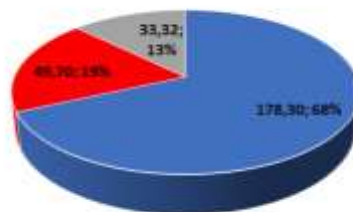
Χημική κατάσταση ποτάμιων ΙΤΥΣ Ζου ΣΔΛΑΠ

• Καλή • Κατώτερη της καλής • Άγνωστη

ΣΧΗΜΑ 15: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ

Χημική κατάσταση ποτάμιων ΙΤΥΣ Ζου ΣΔΛΑΠ

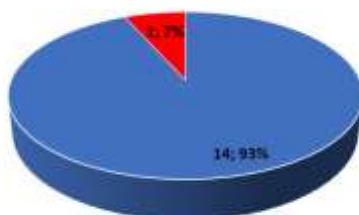
• Καλή • Κατώτερη της καλής • Άγνωστη

ΣΧΗΜΑ 16: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΜΗΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 10 : ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ

Χημική Κατάσταση	Καλή	Κατώτερη της καλής	Άγνωστη	Σύνολο
Αριθμός ΥΣ	14	1	0	15
Έκταση (km ²)	11,73	0,17	0	11,90
Αριθμός ΥΣ	93,33%	6,67%	0,00%	100,00%
Έκταση (km ²)	98,58%	1,42%	0,00%	100,00%

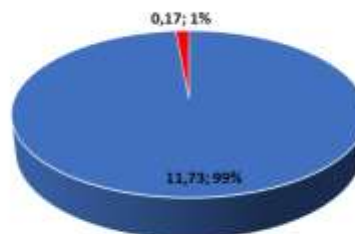
Χημική κατάσταση ταμιευτήρων Ζου ΣΔΛΑΠ

• Καλή • Κατώτερη της καλής

ΣΧΗΜΑ 17: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ

Χημική κατάσταση ταμιευτήρων Ζου ΣΔΛΑΠ

• Καλή • Κατώτερη της καλής

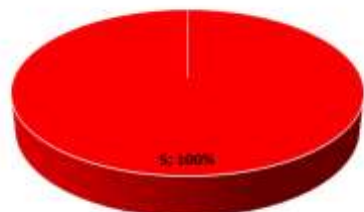
ΣΧΗΜΑ 18: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11 : ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΛΙΜΝΑΙΩΝ ΥΣ

Χημική Κατάσταση	Καλή	Κατώτερη της καλής	Άγνωστη	Σύνολο
Φυσικά λιμναία ΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	0	5	0	5
Έκταση (km ²)	0,00	16,55	0,00	16,55
ΙΤΥΣ & ΤΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	1	2	0	3
Έκταση (km ²)	0,66	2,97	0,00	3,63
Σύνολο λιμναίων ΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	1	7	0	8
Έκταση (km ²)	0,66	19,51	0,00	20,18
Φυσικά λιμναία ΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%
Έκταση (km ²)	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%

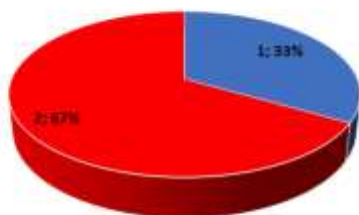
Χημική Κατάσταση	Καλή	Κατώτερη της καλής	Άγνωστη	Σύνολο
ΙΤΥΣ & ΤΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	33,33%	66,67%	0,00%	100,00%
Έκταση (km ²)	18,32%	81,68%	0,00%	100,00%
Σύνολο λιμναίων ΥΣ				
Αριθμός ΥΣ	12,50%	87,50%	0,00%	100,00%
Έκταση (km ²)	3,30%	96,70%	0,00%	100,00%

Χημική κατάσταση λιμναίων φυσικών ΥΣ 3ου ΣΔΛΑΠ

• Κατώτερη της καλής

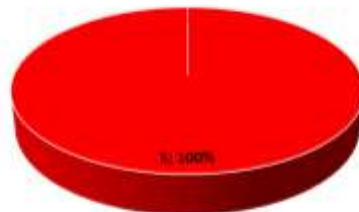
Χημική κατάσταση λιμναίων ΙΤΥΣ & ΤΥΣ 3ου ΣΔΛΑΠ

• Καλή • Κατώτερη της καλής

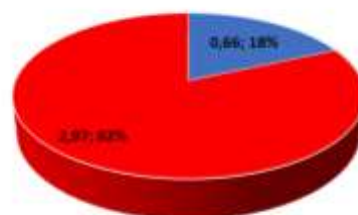
ΣΧΗΜΑ 19: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΛΙΜΝΑΙΩΝ ΥΣ

Χημική κατάσταση λιμναίων φυσικών ΥΣ 3ου ΣΔΛΑΠ

• Κατώτερη της καλής

Χημική κατάσταση λιμναίων ΙΤΥΣ & ΤΥΣ 3ου ΣΔΛΑΠ

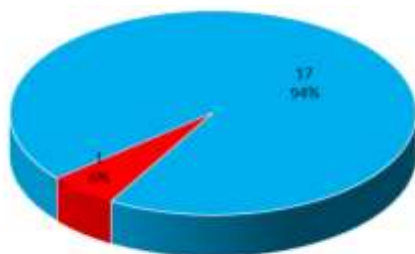

• Καλή • Κατώτερη της καλής

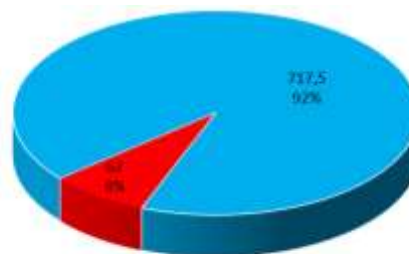
ΣΧΗΜΑ 20: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΛΙΜΝΑΙΩΝ ΥΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 12 : ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΥΣ

	Αριθμός παρακτίων ΥΣ με χημική κατάσταση		Σύνολο
	ΚΑΛΗ	ΚΑΤΩΤΕΡΗ ΤΗΣ ΚΑΛΗΣ	
ΥΣ	17	1	18
ΙΤΥΣ	1	3	4
Σύνολο	18	4	22
% αριθμού παρακτίων ΥΣ με χημική κατάσταση:			
ΥΣ	77,00	4,55	100
ΙΤΥΣ	4,55	13,64	100
Σύνολο	81,55	18,19	100
Έκταση (Km²) παρακτίων ΥΣ με χημική κατάσταση:			
ΥΣ	717,5	62	779,5
ΙΤΥΣ	10	79	89
Σύνολο	727,5	141	868,5
% έκτασης παρακτίων ΥΣ με χημική κατάσταση:			
ΥΣ	82,61	7,14	100
ΙΤΥΣ	1,15	9,1	100
Σύνολο	83,76	16,24	100

ΣΧΗΜΑ 21: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΥΣ

ΣΧΗΜΑ 22: ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ (ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ) ΠΑΡΑΚΤΙΩΝ ΥΣ

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 7 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.3 Ταξινόμηση της Κατάστασης των Συστημάτων Υπογείων Υδάτων

Η κατάσταση ενός Συστήματος Υπόγειου Ύδατος (ΣΥΥ) καθορίζεται από την ποσοτική και την ποιοτική (χημική) του κατάσταση. Η συνολική κατάσταση ενός ΣΥΥ χαρακτηρίζεται «καλή» μόνο όταν η ποσοτική αλλά και η ποιοτική (χημική) του κατάσταση χαρακτηρίζεται καλή.

Αξιολογήθηκε ότι βρίσκονται σε **καλή ποσοτική** κατάσταση **οκτώ (8)** ΣΥΥ, ενώ βρίσκονται σε **κακή ποσοτική** κατάσταση **δεκατέσσερα (14)** ΣΥΥ και σε **άγνωστη ένα (1)** ΣΥΥ της Κύπρου.

Σε **καλή χημική** κατάσταση βρίσκονται **δεκαέξι (16)** ΣΥΥ, ενώ βρίσκονται σε **κακή χημική** κατάσταση **έξι (6)** ΣΥΥ και σε **άγνωστη ένα (1)** ΣΥΥ της Κύπρου.

Τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της ποσοτικής και ποιοτικής (χημικής) κατάστασης των 23 ΣΥΥ, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13 : ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΥ ΤΟΥ ΥΔ ΚΥΠΡΟΥ

Σύστημα Υπόγειου Ύδατος		Ποσοτική κατάσταση	Χημική Κατάσταση	Γενική Κατάσταση
Αναθεωρημένος Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία			
CY-1	Κοκκινοχώρια	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
CY-3A	Κοίτη Τρέμινθου	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-3B	Κίτι-Περβόλια	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
CY-4	Σοφτάδες-Βασιλικός	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
CY-5	Μαρώνι	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-6	Μαρί-Καλό Χωριό	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-7	Γερμασόγεια	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-8	Λεμεσός	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
CY-9A	Ακρωτήρι-Κολόσσι	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-9B	Ακρωτήρι	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ

Σύστημα Υπόγειου Ύδατος		Ποσοτική κατάσταση	Χημική Κατάσταση	Γενική Κατάσταση
Αναθεωρημένος Κωδικός ΥΥΣ	Ονομασία			
CY-10	Παραμάλι-Αυδήμου	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-11A	Πάφος	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-11B	Κοίτη Έζουσα	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-12	Λετύμβου-Γιόλου	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-13	Πέγεια	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-14	Ανδρολίκου	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-15A	Χρυσοχού-Γιαλιά	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-15B	Κοίτη Χρυσοχού	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-16	Πύργος	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-17	Κεντρική & Δυτική Μεσαορία	ΚΑΚΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΚΗ
CY-18	Λεύκαρα-Πάχνα	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ	ΚΑΚΗ
CY-19	Τρόδος	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ	ΚΑΛΗ
CY-20	Πενταδάκτυλος	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ	ΑΓΝΩΣΤΗ

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 7.5 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.4 Συγκριτικά Αποτελέσματα σε σχέση με το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης

5.4.1 Επιφανειακά ΥΣ

Η οικολογική κατάσταση/δυναμικό σήμερα των **170 ποτάμιων ΥΣ** σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Υδάτων είναι ως εξής:

- **37 αναβαθμίζονται** ως προς την κατάστασή τους,
- **36 υποβαθμίζονται** ως προς την κατάστασή τους,
- **91 διατηρούν την κατάστασή τους** και για
- **6 δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα** καθώς είναι νέα ΥΣ.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το συνολικό μήκος (σε km) των ΥΣ για κάθε τάξη οικολογικής κατάστασης/δυναμικού όπως είχε αξιολογηθεί στο 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης και όπως αξιολογείται σήμερα με βάση τα τελευταία στοιχεία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14 : ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΙΩΝ ΥΣ ΣΗΜΕΡΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2ο ΣΔΛΑΠ (ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΚΑΙ % ΤΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΥΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΑΞΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ/ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ)

	2 ^ο ΣΔΛΑΠ*		ΣΗΜΕΡΑ	
	Μήκος από ΥΣ (km)	% Μήκους	Μήκος από ΥΣ (km)	% Μήκους
ΥΨΗΛΗ	90,16	5,0%	169,39	9,3%
ΚΑΛΗ	1.027,88	56,4%	972,58	53,4%
ΜΕΤΡΙΑ	686,83	37,7%	617,21	33,9%
ΕΛΛΙΠΗΣ	16,79	0,9%	62,48	3,4%
ΚΑΚΗ	0,0	0,0%	0,0	0,0%
ΑΓΝΩΣΤΗ	0,0	0,0%	0,0	0,0%

*Περιλαμβάνονται μόνο τα ποτάμια που αντιστοιχούν σε ΥΣ του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ

Η οικολογική κατάσταση/δυναμικό των **15 ποτάμιων ταμειυτήρων** σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο ΣΔΛΑΠ είναι ως εξής:

- **2 αναβαθμίζονται** ως προς την κατάστασή τους,
- **1 υποβαθμίζεται** ως προς την κατάστασή τους,
- **12 διατηρούν την κατάστασή τους.**

Η οικολογική κατάσταση/δυναμικό των **8 λιμναίων ΥΣ** σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο ΣΔΛΑΠ είναι ως εξής:

- **3 ΥΣ** των οποίων η κατάσταση ήταν άγνωστη, παρέμεινε η ίδια.
- **5 ΥΣ** των οποίων η κατάσταση ήταν γνωστή, σήμερα είναι άγνωστη.

Η οικολογική κατάσταση/δυναμικό των **22 παράκτιων ΥΣ** σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο ΣΔΛΑΠ είναι ως εξής:

- **8 υποβαθμίζονται** ως προς την κατάστασή τους, από υψηλή σε καλή,
- **14 διατηρούν την κατάστασή τους.**

Όσον αφορά στη χημική κατάσταση των **170 ποτάμιων ΥΣ** σήμερα σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο ΣΔΛΑΠ διαμορφώνεται ως εξής:

- σε **1 ΥΣ** η κατάστασή του βελτιώθηκε,
- σε **8 ΥΣ** η κατάστασή τους υποβαθμίστηκε,
- σε **144 ΥΣ** η κατάστασή τους παρέμεινε η ίδια,
- σε **6 ΥΣ** δεν υπήρχε αντιστοιχία (αφορούν νέα ΥΣ),
- σε **10 ΥΣ** των οποίων η κατάσταση ήταν άγνωστη, σήμερα έχουν ταξινομηθεί,
- σε **1 ΥΣ** του οποίου η κατάσταση ήταν γνωστή, σήμερα είναι άγνωστη.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η σύγκριση του συνολικού μήκους (km) των ΥΣ σε κάθε τάξη χημικής κατάστασης, σήμερα σε σχέση με το 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15 : ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΧΗΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΗΜΕΡΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 2^ο ΣΔΛΑΠ (ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΚΟΣ ΚΑΙ % ΤΟΥ ΜΗΚΟΥΣ ΥΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΤΑΞΗ ΧΗΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ)

	2 ^ο ΣΔΛΑΠ		ΣΗΜΕΡΑ*	
	μήκος των ΥΣ (km)	% μήκους	μήκος των ΥΣ (km)	% μήκους
Καλή	1594,92	87,5%	1565,96	86,0%
Κατώτερη της καλής	37,89	2,1%	157,18	8,6%
Άγνωστη	188,85	10,4%	98,52	5,4%

Όσον αφορά στη χημική κατάσταση των **15 ποτάμιων ταμιευτήρων** σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο ΣΔΛΑΠ διαμορφώνεται ως εξής:

- σε **12** ΥΣ η κατάστασή τους παρέμεινε η ίδια,
- σε **1** ΥΣ η κατάστασή του βελτιώθηκε,
- σε **2** ΥΣ των οποίων η κατάσταση ήταν άγνωστη, σήμερα έχουν ταξινομηθεί.

Η χημική κατάσταση των **8 λιμναίων ΥΣ** σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο ΣΔΛΑΠ είναι ως εξής:

- σε **1** ΥΣ η κατάστασή του παρέμεινε η ίδια,
- σε **7** ΥΣ των οποίων η κατάσταση ήταν άγνωστη, σήμερα έχουν ταξινομηθεί.

Η χημική κατάσταση των **22 παράκτιων ΥΣ** σε σύγκριση με την κατάστασή τους στο 2^ο ΣΔΛΑΠ είναι ως εξής:

- σε **17** ΥΣ η κατάστασή τους παρέμεινε η ίδια,
- **4 υποβαθμίζονται** ως προς την κατάστασή τους,
- **1 διατηρεί την κατάστασή του.**

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 7.6.1 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

5.4.2 Συστήματα Υπογείου Ύδατος

Στο 1^ο ΣΔΛΑΠ αναγνωρίστηκαν και εξετάστηκαν 19 ΥΥΣ και στο 2^ο ΣΔΛΑΠ 21 ΥΥΣ. Στα πλαίσια προετοιμασίας για το 3^ο ΣΔΛΑΠ πραγματοποιήθηκε επανεξέταση με βάση τα νέα στοιχεία των μετρήσεων του δικτύου παρακολούθησης αλλά και τα νέα δεδομένα αξιολόγησης που προέκυψαν, έτσι πραγματοποιήθηκε η αναγκαία αναθεώρηση και προέκυψε η νέα διάταξη με 22 ΥΥΣ.

Σε σχέση με τη χημική κατάσταση των ΥΥΣ :

- Η χημική κατάσταση του ΥΥΣ **CY-9A** πλέον αξιολογείται «καλή».
- Από τα **7 ΥΥΣ** τα οποία παρουσίαζαν κακή χημική κατάσταση κατά την εξαετία 2008-13, **2 ΥΥΣ** βελτίωσαν τη χημική κατάσταση τους κατά την πενταετία 2014-18. Συγκεκριμένα η χημική

κατάσταση των ΥΥΣ CY_12 Λετύμβου – Γιόλου και CY_15A Χρυσοχού – Γυαλιά βελτιώθηκε από κακή σε καλή.

- **Ωστόσο η χημική κατάσταση του ΥΥΣ CY_18 Λεύκαρα – Πάχνα υποβαθμίστηκε από καλή, κατά την εξαετία 2008-13, σε κακή, κατά την πενταετία 2014-18.** Αυτό οφείλεται κυρίως στην έντονη άντληση λόγω παρατεταμένης ξηρασίας κατά την πενταετία 2014-18 καθώς και στην υπέρβαση των Ανώτερων Αποδεκτών Τιμών (ΑΑΤ) του αρσενικού και του αμμωνίου των οποίων η πηγή θα πρέπει να εντοπιστεί και να ληφθούν μέτρα μετριασμού της ρύπανσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΣΟΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ (ΧΗΜΙΚΗΣ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΥ ΣΗΜΕΡΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 1^ο ΚΑΙ 2^ο ΣΔΛΑΠ

	Ποσοτική Κατάσταση	Ποσοστό (%)	Ποιοτική (Χημική) Κατάσταση	Ποσοστό (%)
1^ο ΣΔΛΑΠ (19 ΥΥΣ)				
ΚΑΛΗ	4	21%	11	58%
ΚΑΚΗ	15	79%	8	42%
2^ο ΣΔΛΑΠ (21 ΥΥΣ)				
ΚΑΛΗ	5	24%	14	67%
ΚΑΚΗ	16	76%	7	33%
ΣΗΜΕΡΑ (22 ΥΥΣ)				
ΚΑΛΗ	8	36	16	73
ΚΑΚΗ	14	64	6	27

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 7.6.2 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

6 ΠΙΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΥΔΑΤΙΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στο πλαίσιο της Σύμβασης Αρ.: ΥΥ 07/2019², πραγματοποιήθηκε από το ΤΑΥ η επισκόπηση των επιπτώσεων των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων στην κατάσταση των επιφανειακών (ποταμοί, φυσικές λίμνες, υδατοδεξαμενές) και υπόγειων υδάτων σύμφωνα με το Άρθρο 5 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ).

Στο πλαίσιο αυτό αναθεωρήθηκαν και επικαιροποιήθηκαν οι ανθρωπογενείς πιέσεις και επιπτώσεις που εντοπίστηκαν στο 2^ο Σχέδιο Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές του Παραρτήματος ΙΙ της Οδηγίας, για τα επιφανειακά ύδατα (ποταμοί, φυσικές λίμνες, υδατοδεξαμενές) και για τα υπόγεια ύδατα. Ο προσδιορισμός των σημαντικών πιέσεων έγινε όπου ήταν εφικτό με ποσοτικά κριτήρια (δηλαδή με σχετικά κατώτατα ή ανώτατα όρια), ανά υδάτινο σώμα.

² «Προπαρασκευαστικές μελέτες που θα αποτελέσουν τη βάση για την κατάρτιση του 3^{ου} ΣΔΛΑΠ της Κύπρου - Εφαρμογή Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα 2000/60/ΕΚ, 2^η Ενδιάμεση Έκθεση, Δεκέμβριος 2020 Δραστηριότητα 4 - «Αναθεώρηση των πιέσεων – Άρθρο 5 της ΟΠΥ (Συλλογή δεδομένων και οργάνωση)» Δραστηριότητα 6 - «Προσδιορισμός των πιέσεων ανά Υδατικό Σύστημα» & Δραστηριότητα 7 - «Προσδιορισμός των σημαντικών πιέσεων και ομάδων με πιέσεις παρόμοιου επιπέδου» (Εσωτερικά επιφανειακά ύδατα και υπόγεια ύδατα)

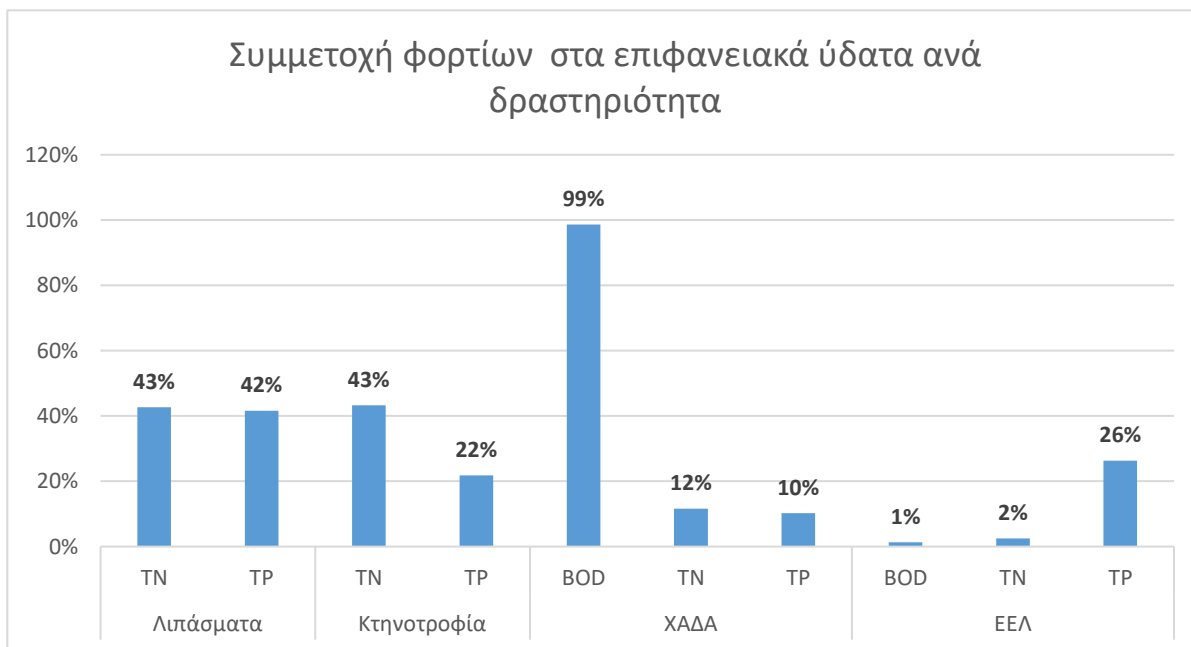

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 5 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

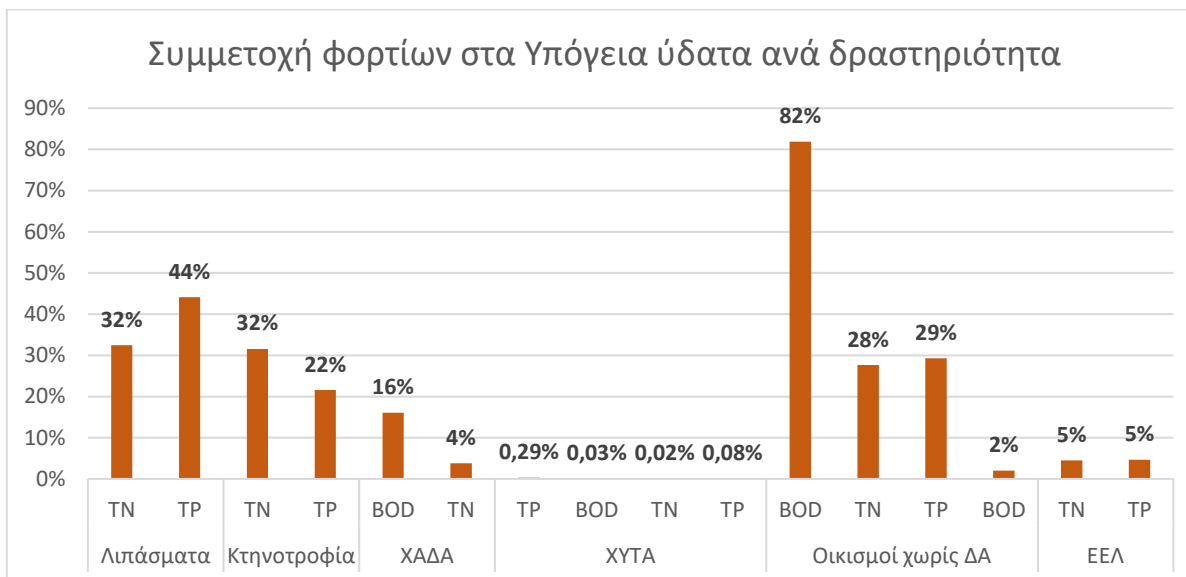
Οι πιέσεις που εξετάστηκαν αφορούν τα εξής;

- Γεωργικές δραστηριότητες
- Κτηνοτροφικές μονάδες
- Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας αστικών Λυμάτων
- Βιομηχανικές εγκαταστάσεις
- Εξορυκτική δραστηριότητα
- Μονάδες αφαλάτωσης
- ΧΥΤΑ – ΧΑΔΑ
- Αστική Ανάπτυξη, έργα μεταφορών και λοιπά αναπτυξιακά έργα (πχ γήπεδα γκολφ)
- Υδρομορφολογικές πιέσεις
- Απολήψεις υδάτων

Το ποσοστό συμμετοχής της κάθε πίεσης στα εκτιμώμενα φορτία ρύπων που επηρέασαν την οικολογική κατάσταση των επιφανειακών υδάτων και τη χημική κατάσταση των υπογείων, φαίνεται στα σχήματα που ακολουθούν:

ΣΧΗΜΑ 23: ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΙΕΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΡΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΣΧΗΜΑ 24: ΠΟΣΟΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΠΙΕΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΡΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Οι παραπάνω πιέσεις συσχετίστηκαν ως προς τη σημαντικότητα της επίδρασής τους στην κατάσταση τόσο των επιφανειακών όσο και των υπογείων υδάτων. Βασικό εργαλείο για το συσχετισμό αυτό, ήταν τα αποτελέσματα του δικτύου παρακολούθησης.

Τα βασικά συμπεράσματα για τα ποτάμια παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί

Είδος πίεσης (Ακολουθείται η κατηγοριοποίηση της ΕΕ)	Ποσοστό ποτάμινων ΥΣ που επηρεάζεται
1.3 - Σημειακή - Εγκαταστάσεις IED	1%
1.4 - Σημειακή - Εγκαταστάσεις εκτός IED	1%
1.5 - Σημειακή - Μολυσμένες εγκαταστάσεις ή εγκαταλεημένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις	4%
1.6 - Σημειακή - Χώροι διάθεσης αποβλήτων	1%
2.1 - Διάχυτη - Αστικές απορροές	5%
2.2 - Διάχυτη – Γεωργία	37%
2.8 - Διάχυτη – Εξορύξεις	13%
3.1 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Γεωργία	20%
3.2 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Δημόσια ύδρευση	7%
3.7 – Άντληση ή εκτροπή ροής – Άλλο	1%
8 - Ανθρωπογενής πίεση - Άγνωστο	5%
Καμία σημαντική πίεση	53%

Όσον αφορά στα υπόλοιπα Επιφανειακά Υδατικά Συστήματα σημειώνονται τα ακόλουθα

- 2 μόνο ταμειυτήρες δέχονται σημαντικές πιέσεις, ο Μαυροκόλυμπος από τη Γεωργία και τα Πολεμίδα από την αστική ανάπτυξη και τη βιομηχανία
- Σχεδόν το σύνολο των λιμνών δέχεται πιέσεις από τη Γεωργία, την Αστική Ανάπτυξη αλλά και τη βιομηχανία
- Οι πιέσεις που δέχονται τα παράκτια ΥΣ δίνονται συγκεντρωτικά στον πίνακα που ακολουθεί:

Είδος δραστηριότητας Πίεσης	Ποσοστό παράκτιων Υδατικών Συστημάτων που επηρεάζεται
Βιομηχανία	27%
Αγωγοί-Αστικά	18%
Υδατοκαλλιέργεια	32%
Λιμάνια	18%
Μαρίνες	9%
Αλιευτικά καταφύγια	59%
Μεταλλεία	5%
Γεωργία	9%

Όσον αφορά στα ΣΥΥ, ο χαρακτηρισμός της σημαντικότητας των πιέσεων από τις διάφορες πηγές ρύπανσης γίνεται κυρίως με βάση το φορτίο του αζώτου (N) που αφορά κατά το πλείστον ρύπανση από τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Ειδικότερα διερευνήθηκε η συσχέτιση της χημικής κατάστασης του σώματος με: (α) τη φόρτιση αζώτου ανά μονάδα επιφανείας του ΣΥΥ και (β) το λόγο φόρτισης με άζωτο ως προς την οριακή φόρτιση. Ειδικότερα, ο χαρακτηρισμός της σημαντικότητας των πιέσεων που συσχετίζονται με την ποιοτική (χημική) κατάσταση των ΣΥΥ γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

1. **Καμία πίεση (ΑΣ)** όταν το ποσοστό του N στο συνολικό φορτίο N του ΣΥΥ από τη συγκεκριμένη πηγή είναι <5%.
2. **Μη σημαντική πίεση (<ΣΗ)** όταν το ποσοστό του N στο συνολικό φορτίο N του ΣΥΥ από τη συγκεκριμένη πηγή είναι >5% και <30%.
3. **Σημαντική πίεση (ΣΗ)** όταν το ποσοστό του N στο συνολικό φορτίο N του ΣΥΥ από τη συγκεκριμένη πηγή είναι >30%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17 : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΙΕΣΩΝ ΣΤΑ ΣΥΥ ΣΕ ΚΑΚΗ ΠΟΙΟΤΙΚΗ (ΧΗΜΙΚΗ) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΣΥΥ	Όνομα	Θαλάσσια Διείδυση *	Γεωργία	Κτηνοτροφία	Οικισμοί	ΕΕΛ	ΧΑΔΑ
CY-1	Κοκκινοχώρια	ΣΗ	ΣΗ	<ΣΗ	ΣΗ	ΑΣ	ΑΣ
CY-3B	Κίτι-Περιβόλια	ΣΗ	<ΣΗ	<ΣΗ	ΣΗ	<ΣΗ	ΑΣ
CY-4	Σοφτάδες-Βασιλικός	ΣΗ	ΣΗ	<ΣΗ	<ΣΗ	ΑΣ	ΑΣ
CY-8	Λεμεσός	ΣΗ	ΑΣ	ΑΣ	ΣΗ	ΑΣ	ΑΣ
CY-9	Ακρωτήρι	ΣΗ	ΣΗ	ΑΣ	ΣΗ	<ΣΗ	ΑΣ
CY-12	Λετύμβου-Γιόλου	ΑΣ	ΣΗ	<ΣΗ	<ΣΗ	ΑΣ	ΑΣ
CY-15A	Χρυσοχού-Γυαλιά	ΑΣ	ΣΗ	<ΣΗ	<ΣΗ	ΑΣ	ΑΣ

*Κυρίως ως αποτέλεσμα υπεράντλησης

Ερώτηση 6: Ποια ζητήματα σχετικά με την προστασία των υδάτων είναι περισσότερο κρίσιμα κατά την άποψή σας;

7 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΥΔΑΤΟΣ

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα, το αντικείμενο της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων ύδατος συνίσταται από τα εξής:

- εκτίμηση του υφισταμένου κόστους του νερού, περιλαμβανομένων όλων των συνιστωσών του χρηματοοικονομικού κόστους, περιβαλλοντικού κόστους και κόστους πόρου, και
- αποτίμηση του υφισταμένου βαθμού ανάκτησης του παραπάνω κόστους, μέσω των τελών / χρεώσεων που επιβάλλουν οι πάροχοι στους χρήστες και μέσω άλλων πηγών εσόδων ή εισροών.

Στο κόστος του νερού περιλαμβάνονται:

- Το χρηματοοικονομικό κόστος που συνίσταται από την ανάλωση (απαξίωση) παγίου κεφαλαίου και το κόστος συντήρησης - λειτουργίας της υπηρεσίας ύδατος. Κατά μεγάλο ποσοστό, είναι το κόστος που καταγράφεται στις λογιστικές καταστάσεις ή και καταστάσεις εσόδων - εξόδων των υπηρεσιών, με ορισμένες προσαρμογές, όσον αφορά στην υποκατάσταση των αποσβέσεων (που είναι λογιστική απεικόνιση του κόστους κεφαλαίου), με την απαξίωση των παγίων (που προσδιορίζεται στη βάση της ωφέλιμης ζωής τους και απεικονίζει το πραγματικό κόστος τους, επιμερισμένο σε ετήσια βάση).
- Το περιβαλλοντικό κόστος. Το κόστος αυτό υπολογίσθηκε στο επίπεδο του κόστους των παρεμβάσεων που απαιτούνται για την αποκατάσταση ή πρόληψη της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και την εξασφάλιση καλής περιβαλλοντικής κατάστασης για το νερό.
- Το κόστος πόρου, που ορίζεται ως το κόστος ευκαιρίας άλλων εναλλακτικών χρήσεων νερού στις περιπτώσεις που χρησιμοποιείται ένα υδάτινο σώμα πέραν του ρυθμού της φυσικής του αναπλήρωσης.

Οι βασικές Υπηρεσίες Ύδατος στην Κύπρο είναι οι ακόλουθες:

- παροχή νερού ύδρευσης.
- παροχή νερού άρδευσης.
- αποχέτευση & επεξεργασία αστικών λυμάτων (μέχρι και δευτεροβάθμια επεξεργασία), και
- παροχή ανακυκλωμένου νερού (μετά από περαιτέρω επεξεργασία).

Στην Κύπρο οι κύριες χρήσεις που εντοπίστηκαν (και που μπορεί να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην ποιοτική και ποσοτική κατάσταση των υδάτων) είναι οι εξής [Κανονισμός 128/2014]:

- η οικιακή χρήση,
- η χρήση για τη γεωργία,
- η χρήση για την κτηνοτροφία,
- η χρήση για τη βιομηχανία,
- η χρήση για τον τουρισμό.

Το κόστος προσδιορίζεται ανά υπηρεσία καθώς και συνολικά σε επίπεδο χώρας. Εξετάσθηκαν συγκεκριμένα:

- **Η υπηρεσία ύδατος που αφορά την παροχή νερού ύδρευσης** και εξυπηρετεί την οικιακή χρήση, τη χρήση για τον τουρισμό, τη χρήση για τη βιομηχανία, και άλλες χρήσεις. Πάροχοι των υπηρεσιών νερού ύδρευσης αποτελούν μόνο το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και εξουσιοδοτημένοι προμηθευτές νερού εντός και εκτός ΚΥΕ.

- **Η υπηρεσία ύδατος που αφορά την παροχή νερού άρδευσης** που εξυπηρετεί τη χρήση για τη γεωργία, τη χρήση για τη κτηνοτροφία, τη χρήση για τη βιομηχανία και άλλες χρήσεις. Πάροχοι του νερού άρδευσης αποτελούν το ΤΑΥ και εξουσιοδοτημένοι προμηθευτές εντός και εκτός ΚΥΕ.
- **Η υπηρεσία αποχέτευσης (μέχρι και την δευτεροβάθμια επεξεργασία).** Πάροχοι υπηρεσιών Αποχέτευσης αποτελούν τα Συμβούλια Αποχετεύσεων και οι Αγροτικοί Σταθμοί επεξεργασίας που έχουν την αρμοδιότητα παροχής των υπηρεσιών αποχέτευσης σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.
- **Η υπηρεσία παροχής ανακυκλωμένου νερού.** Πάροχοι υπηρεσιών ανακυκλωμένου νερού αποτελούν το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, οι Επιτροπές των κυβερνητικών υδατικών έργων αν η διαχείριση κυβερνητικού υδατικού έργου αναλαμβάνεται από Επιτροπή, και τα Συμβούλια Αποχετεύσεων που έχουν την αρμοδιότητα παροχής ανακυκλωμένου νερού σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.

Η ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος και ο καθορισμός κριτηρίων με βάση τα οποία καθορίζεται η πολιτική τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος ρυθμίζεται με [τον Κανονισμό 124/2014](#). Τα τέλη που εφαρμόζονται σήμερα δίνονται στους πίνακες που ακολουθούν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18 : ΤΕΛΗ ΝΕΡΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΚΥΕ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΥΔΡΕΥΣΗ (πόσιμο νερό)		Τέλη Νερού		
		Χρηματο-οικονομικό	Περιβάλλοντος & Πόρου	Σύνολο
Παροχή νερού ύδρευσης από Κυβερνητικά Υδατικά Έργα / Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας προς τις Τοπικές Αρχές Υδατοπρομήθειας ⁽¹⁾		€ / κυβικό μέτρο		
1	Από το Ενιαίο Σχέδιο Νότιου Αγωγού (Κυβερνητικά Συστήματα Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας-Αμμοχώστου)	0,77	0,05	0,82
2	Από το Κυβερνητικό Σύστημα Υδατοπρομήθειας Πάφου - μέχρι 25/10/2021 - από 26/10/2021	0,59 0,77	0,05 0,05	0,64 0,82
3	Από το Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Πισσουρίου προς τις Κοινότητες Πισσουρί, Αυδήμου, Αλέκτορα, Φασούλα και Αρχιμανδρίτα	0,60	0,05	0,65
4	Από Κυβερνητικό Υδατικό Έργο Σούνι-Ζανατζιά προς την Κοινότητα Σούνι - Ζανατζιά	0,34	0,05	0,39
Απόληψη νερού ύδρευσης εκτός Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (από υπόγειους υδροφορείς / επιφανειακές πηγές) ⁽²⁾		€ / κυβικό μέτρο		
1	Τέλη που εφαρμόζονται από το ΤΑΥ σε Τοπικές Αρχές Υδατ/θειας που λαμβάνουν νερό ύδρευσης από πηγές εκτός Κυβερνητικών Υδατικών Έργων (γεωτρήσεις, πηγές ή ποταμούς).			
	α) Για παροχή νερού που προορίζεται για ύδρευση οικιών και άλλες χρήσεις ύδρευσης.	-	0,05	0,05
	β) Για παροχή νερού σε μεταπωλητές νερού ύδρευσης (βυτιοφόρα/εμφιαλωτές)	-	0,12	0,12
2	Τέλη που εφαρμόζονται από το ΤΑΥ σε πωλητές πόσιμου νερού με βυτία, σε εμφιαλωτές πόσιμου νερού ή για άλλες χρήσεις πόσιμου νερού	-	0,12	0,12

Σημειώσεις:

1. Θα επέλθει σταδιακή εφαρμογή ενιαίου τέλους για την παροχή νερού ύδρευσης από Κυβερνητικά Υδατικά Έργα
2. Η χρέωση για απόληψη νερού από υπόγειους υδροφορείς ή άλλες πηγές γίνεται ανά έτος, με βάση την ποσότητα που καταμετρείται. Όταν η καταμέτρηση δεν είναι δυνατή, η χρέωση γίνεται με βάση την ποσότητα για την οποία εκδίδεται άδεια υδροληψίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 19 : Τέλη Νερού Αρδευσης από ΚΥΕ και Ανακυκλωμένο Νερό

	ΑΡΔΕΥΣΗ	Τέλη Νερού		
		Χρηματο-οικονομικό	Περίντος & Πόρου	Σύνολο
	Παροχή φρέσκου-αδιύλιστου νερού άρδευσης από Κυβερνητικά Υδατικά Έργα/Κυβερνητικά Αρδευτικά Δίκτυα	€ / κυβικό μέτρο		
1	Πάγιο ετήσιο τέλος	€ 2,40 /δεκ.		€ 2,40 /δεκ.
2	Σε πρόσωπα για γεωργική και κτηνοτροφική χρήση ⁽¹⁾ ή υδατοκαλλιέργεια	0,15	0,02	0,17
2(α)	Σε πρόσωπα για γεωργική και κτηνοτροφική χρήση, από την υπερχειλίση των φραγμάτων: Αργάκας, Πωμού, Αγίας Μαρίνας (Χρυσοσχούς), Καλοαναγιώτη, Ξυλιάτου, Βυζακιάς και Λυμπιών	0,03	0,02	0,05
3	Σε παρόχους νερού άρδευσης ⁽²⁾	0,10	0,02	0,12
4	Για βιομηχανική κατανάλωση	0,23	0,02	0,25
	Για βιομηχανική χρήση (με επιστροφή ποσοτήτων στο δίκτυο). Χρεώνεται η ποσότητα που δεν επιστρέφει στο δίκτυο.	0,23	0,02	0,25
5	Για άρδευση άλλων χώρων			
	(α) χορτοτάπητα γηπέδων ποδοσφαίρου και αθλοπαιδιών και νησίδων, πάρκων και άλλων χώρων πρασίνου που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα Κρατικών / Τοπικών Αρχών	0,21	0,02	0,23
	(β) χορτοτάπητα ιδιωτικών γηπέδων ποδοσφαίρου και αθλοπαιδιών και ιδιωτικών χώρων πρασίνου και κήπων ξενοδοχείων	0,34	0,02	0,36
6	Για υπερκατανάλωση (ποσότητα που υπερβαίνει την ετήσια εγκριθείσα)			
	α) Για γεωργική παραγωγή και κτηνοτροφία			0,45
	(β) Για άλλες χρήσεις			διπλάσιο του κανονικού
	Παροχή ανακυκλωμένο νερού από μονάδες τριτοβάθμιας επεξεργασίας που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του κράτους	€ / κυβικό μέτρο		
1	Πάγιο ετήσιο τέλος	€ 2,40 /δεκ.		€ 2,40 /δεκ.
2	Σε πρόσωπα για γεωργική χρήση	0,06	0,01	0,07
3	Σε παρόχους νερού άρδευσης ⁽²⁾	0,01	0,01	0,02
4	Βιομηχανική κατανάλωση	0,15	0,02	0,17
5	Άρδευση για άλλες χρήσεις			
	(α) χορτοτάπητα γηπέδων ποδοσφαίρου και αθλοπαιδιών και νησίδων, πάρκων και άλλων χώρων πρασίνου που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα Κρατικών / Τοπικών Αρχών	0,10	0,02	0,12
6	(β) χορτοτάπητα ιδιωτικών γηπέδων ποδοσφαίρου και αθλοπαιδιών και ιδιωτικών χώρων πρασίνου, κήπων ξενοδοχείων και οικιών	0,15	0,02	0,17
	(γ) άρδευση γηπέδων γκολφ (σύμφωνα με την απόφαση του Υ.Σ. αρ.75.654, ημερ. 28/8/2013)	0,15	0,08	0,23
7	Για υπερκατανάλωση για όλες τις χρήσεις			διπλάσιο του κανονικού
	Για όλες τις χρήσεις νερού άρδευσης και ανακυκλωμένου νερού από τα ΚΥΕ / ΚΑΔ εφαρμόζονται τέλη ως ακολούθως:			
	- Σύνδεση υδρομετρητή:	€ 200,00		
	- Επανασύνδεση υδρομετρητή:	€ 20,00		
	- Σύνδεση φίλτρων:	€ 5,00 / δεκάριο		

Σημειώσεις:

- Κτηνοτροφική χρήση σημαίνει χρήση νερού άρδευσης για την συντήρηση των κτηνοτροφικών υποστατικών και των ζώων.
- Η παροχή νερού άρδευσης είναι:
 - τα Αρδευτικά Τμήματα που προμηθεύονται χονδρικά νερό άρδευσης από ΚΥΕ.
 - οι Τοπικές Αρχές που προμηθεύονται χονδρικά νερό άρδευσης από ΚΥΕ και το διανέμουν σε μεμονωμένους καταναλωτές για κτηνοτροφία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20 : ΤΕΛΗ ΝΕΡΟΥ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ

ΑΡΔΕΥΣΗ - Κανονισμός 9 και Παράρτημα II-B		Τέλη Νερού		
		Χρηματο-οικονομικό	Περ/ντος & Πόρου	Σύνολο
Απόληψη νερού άρδευσης εκτός Κυβερνητικών Υδατικών Έργων Εφαρμόζονται από το ΤΑΥ σε καταναλωτές νερού άρδευσης που λαμβάνουν νερό από πηγές εκτός ΚΥΕ (γεωτρήσεις, πηγές ή ποταμούς και από υδροφορείς που εμπλουτίζονται με ανακυκλωμένο νερό)		€ / κυβικό μέτρο		
1	Για γεωργική / κτηνοτροφική χρήση και υδατοκαλλιέργεια		0,01	0,01
2	Για άλλες χρήσεις ως ακολούθως:			
	(α) άρδευση χορτοτάπητα γηπέδων ποδοσφαίρου και αθλοπαιδιών		0,02	0,02
	(β) άρδευση νησίδων, πάρκων και άλλων χώρων πρασίνου αρμοδιότητας Κρατικών/Τοπικών Αρχών.		0,02	0,02
	(γ) άρδευση ιδιωτικών χώρων πρασίνου και κήπων ξενοδοχείων/οικιών		0,10	0,10
	(δ) βιομηχανία		0,10	0,10
3	Για άρδευση γηπέδων γκολφ			
	(α) από επιφανειακές πηγές - αδειούχα ιδιωτικά φράγματα		0,11	0,11
	(β) από υδροφορείς που εμπλουτίζονται με ανακυκλωμένο νερό		0,23	0,23

Σημειώσεις:

- Όταν η καταμέτρηση της κατανάλωσης δεν είναι εφικτή, ο Διευθυντής ορίζει άλλο τρόπο υπολογισμού, είτε κατά έκταση γης, είτε κατά είδος φυτείας/χρήσης ή κατά το χρόνο χρήσης του νερού.
- Η χρέωση γίνεται ανά έτος, με βάση την ποσότητα που καταμετρείται ή την ποσότητα για την οποία εκδίδεται η άδεια υδροληψίας.
- Όταν η μέγιστη ποσότητα στην άδεια υδροληψίας είναι μικρότερη από 30.000 κυβ. μέτρα/έτος, γίνεται χρέωση με βάση την ποσότητα στην άδεια υδροληψίας. Εάν αποδεδειγμένα, με μετρητή, η κατανάλωση είναι μικρότερη των 30.000 κυβ.μέτρων /έτος γίνεται αποδεκτή αίτηση του καταναλωτή για χρέωση ανά κυβικό μέτρο.
- Για την χρήση 2(γ) γίνεται χρέωση μόνο όταν η ποσότητα είναι μεγαλύτερη των 500 κυβ.μέτρων νερού ανά έτος. (Η χρέωση γίνεται για τη συνολική κατανάλωση, από το πρώτο κυβικό μέτρο)
- Τα πιο πάνω τέλη ισχύουν για την απόληψη νερού από τις 10 Αυγούστου 2017 (Κανονισμός 10).

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 8 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

Ερώτηση 7: Πιστεύετε ότι πληρώνετε ένα εύλογο τίμημα για το νερό που καταναλώνετε για τις οικιακές σας ανάγκες ή/και για την επαγγελματική σας δραστηριότητα;

Ερώτηση 8 : Συμφωνείτε να καλύψετε μέρος του κόστους υλοποίησης των προτεινόμενων μέτρων με αύξηση της τιμής του νερού που καταναλώνετε στην κύρια χρήση σας;

8 ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ο καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων μπορεί να θεωρηθεί ως ο πυρήνας εφαρμογής της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα.

Η Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα θέτει τους ακόλουθους κύριους περιβαλλοντικούς στόχους για τα επιφανειακά Υδάτινα Σώματα (ΥΣ):

- η μη υποβάθμιση της κατάστασής τους,
- η προστασία / αποκατάσταση σε καλή οικολογική και χημική κατάσταση των επιφανειακών νερών , και
- η εφαρμογή απαραίτητων μέτρων με στόχο τη σταδιακή μείωση της ρύπανσης από τις Ουσίες Προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή κατάργηση των εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών από τις Επικίνδυνες Ουσίες Προτεραιότητας.

Σε σχέση με τα υπόγεια ύδατα, η Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα θέτει τους ακόλουθους κύριους περιβαλλοντικούς στόχους:

- η εφαρμογή απαραίτητων μέτρων ώστε να προληφθεί ή να περιορισθεί η διοχέτευση ρύπων σε αυτά καθώς και η υποβάθμιση της κατάστασης όλων των υπόγειων υδάτων,
- η προστασία, αναβάθμιση και αποκατάσταση όλων των Συστημάτων Υπογείων Υδάτων, με τη διασφάλιση ισορροπίας μεταξύ των εκφορτίσεων (φυσική ή μέσω αντλήσεων) και της ανατροφοδότησης των υπόγειων υδάτων, και
- η εφαρμογή απαραίτητων μέτρων ώστε να αναστραφεί κάθε σημαντική και έμμονη ανοδική τάση συγκέντρωσης οποιουδήποτε ρύπου, η οποία οφείλεται σε ανθρώπινη δραστηριότητα, προκειμένου να μειωθεί η ρύπανση των υπόγειων νερών σταδιακά.

Για τα ιδιαίτερος τροποποιημένα και τεχνητά υδατικά συστήματα, ο περιβαλλοντικός στόχος που τίθεται στην Οδηγία 2000/60/EK είναι το «καλό οικολογικό δυναμικό» που πρέπει να επιτευχθεί και βρίσκεται σε αντιστοιχία με τις γενικές αρχές για τους περιβαλλοντικούς στόχους των φυσικών συστημάτων.

Επίσης, η Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα θέτει και επιπλέον στόχους για τις προστατευόμενες περιοχές :

- η συμμόρφωση με συγκεκριμένα πρότυπα και στόχους της Κοινοτικής νομοθεσίας στο πλαίσιο της οποίας οι μεμονωμένες προστατευόμενες περιοχές έχουν καθιερωθεί, μέχρι το 2015 το αργότερο, και
- η επίτευξη καλής κατάστασης.

Όταν για ένα συγκεκριμένο υδατικό σώμα τίθενται περισσότεροι του ενός στόχοι, πρέπει να επιτευχθεί ο πιο αυστηρός ανάμεσά τους.

Αναπόσπαστο μέρος των περιβαλλοντικών στόχων, που ορίζονται στο Άρθρο 4 της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Ύδατα, είναι οι λεγόμενες εξαιρέσεις. Οι παράγραφοι 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 και 4.7 του άρθρου αυτού, περιγράφουν τους όρους και τη διαδικασία μέσω της οποίας μπορούν οι εξαιρέσεις αυτές να εφαρμοστούν. Οι εξαιρέσεις εκτείνονται από μικρής κλίμακας προσωρινές εξαιρέσεις έως και μακροπρόθεσμες παρεκκλίσεις από το στόχο της καλής κατάστασης και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες πτυχές:

- την παράταση της προθεσμίας, με άλλα λόγια, η επίτευξη καλής κατάστασης μετατίθεται ως 2027 το αργότερο (παράγραφος 4.4) ή μετά 2027, μόλις το επιτρέψουν οι φυσικές συνθήκες,
- την επίτευξη λιγότερο αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων υπό ορισμένες προϋποθέσεις (παράγραφος 4.3 και 4.5),

- την προσωρινή επιδείνωση της κατάστασης των υδάτων όταν οφείλεται σε φυσικά αίτια ή λόγω ανωτέρας βίας (παράγραφος 4.6),
- νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών επιφανειακών υδάτων ή μεταβολές της στάθμης υπόγειων υδάτων, ή αδυναμία πρόληψης της υποβάθμισης των επιφανειακών υδάτων (συμπεριλαμβανομένης της μεταβολής από την υψηλή στην καλή κατάσταση), ως αποτέλεσμα νέων ανθρώπινων δραστηριοτήτων βιώσιμης ανάπτυξης (παράγραφος 4.7).

Ο καθορισμός των περιβαλλοντικών στόχων των υδάτων της Κύπρου, γίνεται για κάθε ένα υδάτινο σώμα, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

- Την κατάσταση των υδάτων, όπως έχει αποτυπωθεί από τα στοιχεία του δικτύου παρακολούθησης και τη διαφορά της σε σχέση με το γενικό στόχο της καλής κατάστασης που τίθεται από την Οδηγία Πλαίσιο για τα Ύδατα.
- Το μέγεθος και τη σημαντικότητα των πιέσεων που δέχονται τα ύδατα.
- Το βαθμό βεβαιότητας της συσχέτισης της κατάστασης των υδάτων με τις πιέσεις που δέχονται και τις τυχόν νέες έρευνες που απαιτούνται για την αύξηση της σχετικής γνώσης και την αποτελεσματική αντιμετώπιση του θέματος.
- Τις τεχνικές και τεχνικοοικονομικές δυνατότητες εφαρμογής παρεμβάσεων και έργων που απαιτούνται για την επίτευξη της καλής κατάστασης.
- Το χρόνο ωρίμανσης έργων, περιλαμβανομένων και τυχόν προκαταρκτικών ερευνών και μελετών που απαιτούνται για το σχεδιασμό των κατάλληλων παρεμβάσεων αντιμετώπισης ειδικών θεμάτων.
- Τους διαθέσιμους πόρους για την υλοποίηση όλων των απαραίτητων παρεμβάσεων/έργων για την επίτευξη της καλής κατάστασης, καθώς και τον προγραμματισμό των εμπλεκόμενων αρμοδίων φορέων.
- Τυχόν προβλεπόμενες νέες τροποποιήσεις των φυσικών χαρακτηριστικών των υδάτων και την αδυναμία επίτευξης του στόχου της καλής κατάστασης για τεχνικούς, φυσικούς ή οικονομικούς λόγους ή για την ικανοποίηση κοινωνικοοικονομικών και περιβαλλοντικών αναγκών.
- Την υπαγωγή των υδάτινων σωμάτων στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών.

Στο πλαίσιο αυτό καθορίζονται οι περιβαλλοντικοί στόχοι, που παρουσιάζονται στις παραγράφους που ακολουθούν.

Στόχοι για τα Επιφανειακά Ύδατα

Για τα επιφανειακά ύδατα τίθεται ως περιβαλλοντικός στόχος :

- η μη υποβάθμιση της κατάστασής τους,
- η προστασία / αποκατάσταση σε καλή οικολογική και χημική κατάσταση των επιφανειακών νερών , και
- η εφαρμογή απαραίτητων μέτρων με στόχο τη σταδιακή μείωση της ρύπανσης από τις Ουσίες Προτεραιότητας και την παύση ή τη σταδιακή κατάργηση των εκπομπών, απορρίψεων και διαρροών από τις Επικίνδυνες Ουσίες Προτεραιότητας.

Στόχοι για τα Ιδιαίτεως Τροποποιημένα και Τεχνητά Υδατικά Συστήματα

Για τα ιδιαίτεως τροποποιημένα και τεχνητά υδατικά συστήματα, ο περιβαλλοντικός στόχος που τίθεται στην Οδηγία 2000/60/ΕΚ είναι το «καλό οικολογικό δυναμικό» που πρέπει να επιτευχθεί και βρίσκεται σε αντιστοιχία με τις γενικές αρχές για τους περιβαλλοντικούς στόχους των φυσικών συστημάτων.

Στόχοι για τα Συστήματα Υπόγειου Ύδατος

- Για τα Συστήματα Υπόγειου Ύδατος με καλή κατάσταση, τίθεται ως περιβαλλοντικός στόχος η μη υποβάθμιση της κατάστασης.
- Για τα Συστήματα Υπογείων Υδάτων που βρίσκονται σε κακή χημική ή κακή ποσοτική κατάσταση τίθεται ως περιβαλλοντικός στόχος η αναβάθμιση της κατάστασής τους μέσω της εφαρμογής του Προγράμματος Μέτρων.

Ειδικά για το Σύστημα Υπογείων Υδάτων CY-1 Κοκκινοχώρια από το 1^ο και 2^ο ΣΔΛΑΠ υιοθετήθηκαν λιγότερο αυστηροί περιβαλλοντικοί στόχοι, όπως έχει συμφωνηθεί με το Σχέδιο Δράσης 2013 της Κύπρου.

Οι λιγότερο αυστηροί στόχοι σχετικά με την ποσοτική κατάσταση αφορούν τη μη περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης του ΥΥΣ και τη σταδιακή βελτίωση των επιπέδων της στάθμης με σταθερούς κατά το δυνατό ρυθμούς. Όσον αφορά την ποιοτική κατάσταση επίσης στόχος είναι η μη περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης και η σταδιακή βελτίωση των κρίσιμων ποιοτικών παραμέτρων νιτρορρύπανσης και υφαλμύρισης των υπογείων υδάτων.

Ωστόσο, έστω και υπό καθεστώς λιγότερο αυστηρών στόχων, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη μη περαιτέρω υποβάθμιση της κατάστασης του ΥΥΣ και την επίτευξη του καλύτερου δυνατού επιπέδου σταδιακής αναστροφής των συνθηκών. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

- α) Μέτρα βελτίωσης του ποσοτικού ισοζυγίου με έλεγχο της ζήτησης και των απολήψεων υπόγειων νερών με μείωση των αντλήσεων σε συνδυασμό με δράσεις αύξησης της τροφοδοσίας τόσο με μεταφορά νερού όσο και με εφαρμογές τεχνητών εμπλουτισμών και ανακύκλωσης – επαναχρησιμοποίησης νερού.
- β) Μέτρα για την άρση των συνθηκών ποιοτικής υποβάθμισης των υπόγειων υδάτων με εφαρμογές ορθών γεωργικών πρακτικών, δραστική μείωση της χρήσης λιπασμάτων με παράπλευρη αντιστάθμιση της οικονομικής ζημίας με επιδότηση αγροπαύσεων και πρακτικών βιολογικών καλλιεργειών και τέλος έλεγχο της διάθεσης των αστικών λυμάτων και άλλων δευτερευουσών ρυπογόνων δραστηριοτήτων.

Το ανωτέρω καθεστώς για το CY-1 δε διαφοροποιείται στον παρόντα 3^ο διαχειριστικό κύκλο.

Στόχοι για τις προστατευόμενες περιοχές

Οι βασικοί στόχοι για κάθε κατηγορία προστατευόμενης περιοχής καθορίζονται ως ακολούθως.

Περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση

Για τις περιοχές που προορίζονται για άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση καθορίζονται οι ακόλουθοι στόχοι:

- Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του διατιθέμενου μετά από επεξεργασία νερό για ανθρώπινη κατανάλωση είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 98/33/EK σχετικά με την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.
- Εξασφάλιση κατάλληλης προστασίας για την αποφυγή υποβάθμισης της ποιότητας των υδάτων με σκοπό τη μείωση του βαθμού επεξεργασίας για την παραγωγή πόσιμου νερού.

Ο πρώτος στόχος επιτυγχάνεται όταν ικανοποιούνται τα πρότυπα ποιότητας που καθορίζονται στην 98/83/EK.

Ο δεύτερος στόχος επιτυγχάνεται με την εφαρμογή δράσεων για την εξασφάλιση της προστασίας των ποιοτικών χαρακτηριστικών υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής

Ο πρώτος στόχος επιτυγχάνεται όταν ικανοποιούνται τα πρότυπα ποιότητας που καθορίζονται στην 98/83/ΕΚ.

Ο δεύτερος στόχος επιτυγχάνεται με την εφαρμογή δράσεων για την εξασφάλιση της προστασίας των ποιοτικών χαρακτηριστικών υδάτων που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών

Για τις ευπρόσβλητες ζώνες σε νιτρορύπανση οι γενικοί στόχοι που τίθενται αφορούν:

- τη μείωση της ρύπανσης των υδάτων που προέρχεται από νιτρικά γεωργικής προέλευσης
- την αποφυγή επιπλέον ρύπανσης.

Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται μέσω:

- του καθορισμού Ευπρόσβλητων Ζωνών,
- του προσδιορισμού των προγραμμάτων δράσης που εφαρμόζονται σε αυτές.

Επίσης κώδικες καλής γεωργικής πρακτικής που δίνουν κατευθύνσεις σχετικά με την μείωση νιτρικών συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων αυτών.

Για τις Ευαίσθητες Περιοχές ο βασικός στόχος όπως καθορίζεται στην οδηγία 91/271/ΕΟΚ είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις απόρριψης αστικών λυμάτων και λυμάτων από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς.

Οι ευαίσθητες περιοχές όπως καθορίζονται σύμφωνα με την 91/271/ΕΟΚ αφορούν σε επιφανειακά ΥΣ που είναι ευαίσθητα σε ευτροφισμό ή εμφανίζουν αυξημένη παρουσία νιτρικών.

Ο στόχος επιτυγχάνεται όταν ικανοποιούνται τα όρια διάθεσης που ορίζονται στην Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.

Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών

Για τις περιοχές του ΜΠΠ δεν τίθενται ειδικότεροι στόχοι πέραν του ΥΣ CY1-3-E «Ξερός Ποταμός» που βρίσκεται κατάντη του φράγματος Ασπροκρέμμου. Για το εν λόγω ΥΣ λόγω της ένταξής του στο ΜΠΠ προτείνεται η διατήρηση οικολογικής παροχής (4a) όπως αυτή προσδιορίστηκε στο Παραδοτέο της Δραστηριότητας 9³.

Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στο Κεφάλαιο 9 του ΣΔΛΑΠ που είναι διαθέσιμο στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

³ 2^η Ενδιάμεση Έκθεση, Δραστηριότητα 9 - «Επικαιροποίηση του χαρακτηρισμού των Ιδιαίτερως Τροποποιημένων Υδατικών Συστημάτων», Αρ.: ΥΥ 07/2019, Δεκέμβριος 2020

Ερώτηση 9: Συμφωνείτε με τους περιβαλλοντικούς στόχους που προτείνονται στο Προσχέδιο Διαχείρισης Υδάτων ιδίως για τα Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδάτινα Σώματα και για τις προστατευόμενες περιοχές;

Ερώτηση 10: Συμφωνείτε με τις προτεινόμενες εξαιρέσεις και παρατάσεις για την επίτευξη της καλής κατάστασης των υδάτων;

9 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΥΔΑΤΑ

9.1 Τι είναι το πρόγραμμα μέτρων

Το πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει δράσεις για την αντιμετώπιση των σημαντικών πιέσεων που δέχονται τα ύδατα, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που τίθενται σε σχέση με την κατάσταση των υδάτων και γενικότερα με την προστασία και την αναβάθμιση του υδάτινου περιβάλλοντος της Κύπρου.

Με την έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων το πρόγραμμα μέτρων αποτελεί το βασικό άξονα των δράσεων που θα πρέπει να αναληφθούν κατά την επόμενη περίοδο 2022-2027, σε σχέση με τη διαχείριση και προστασία των υδάτων.

Το πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει τα "βασικά" μέτρα που προσδιορίζονται στο Άρθρο 11.3 της ΟΠΥ και, όπου απαιτείται, "συμπληρωματικά" μέτρα. Η λήψη συμπληρωματικών μέτρων προβλέπεται σε περίπτωση που η εφαρμογή των βασικών μέτρων δεν επαρκεί για την επίτευξη των στόχων. Στα επόμενα κεφάλαια παρατίθενται τα βασικά στοιχεία για τα μέτρα αυτά, όπως προκύπτουν από τις προβλέψεις της ΟΠΥ, καθώς επίσης και από το Κατευθυντήριο Κείμενο WFD Reporting Guidance 2022.

Τα μέτρα περιλαμβάνουν, είτε οριζόντιες δράσεις για το σύνολο της Κύπρου, είτε στοχευμένες δράσεις/έργα σε υδάτινα σώματα που εμφανίζουν κατάσταση κατώτερη της καλής, ή δέχονται σημαντικές πιέσεις και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ενεργειών που μπορεί να περιλαμβάνει:

- διοικητικές ρυθμίσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας ή απαιτούνται για τη ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδάτων,
- την υλοποίηση συγκεκριμένων έργων για την επίτευξη των στόχων προστασίας των υδάτων ή/και τη βελτίωση της κατάστασής τους,
- την υλοποίηση ειδικών διερευνητικών δράσεων για την αύξηση της γνώσης σε περιπτώσεις που υπάρχει έλλειμμα,
- την προώθηση εθελοντικών κωδικών καλών πρακτικών ή/και συμφωνιών σε τοπικό ή/και τομεακό επίπεδο,
- την παροχή οικονομικών κινήτρων για τον εξορθολογισμό της χρήσης και της προστασίας των υδατικών πόρων.

Οι βασικές πηγές χρηματοδότησης του προτεινόμενου προγράμματος μέτρων αναμένεται να είναι :

- Ο Εθνικός Προϋπολογισμός
- Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
- Το Ταμείο Συνοχής

- Τα Διαρθρωτικά Ευρωπαϊκά Προγράμματα

Αναλυτικές πληροφορίες για το πρόγραμμα Μέτρων διατίθενται στο Κεφάλαιο 10 του ΣΔΛΑΠ στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).

9.2 Πρόγραμμα βασικών και συμπληρωματικών μέτρων

Η διαμόρφωση του προγράμματος μέτρων έγινε με βάση τα ακόλουθα:

- Τις απαιτήσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και επίσης και τις ειδικές απαιτήσεις για το πρόγραμμα μέτρων που περιγράφονται αναλυτικά στο Πρόγραμμα Μέτρων και είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΑΥ.
- Την πρόοδο εφαρμογής του 1^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης Υδάτων και την εμπειρία που αποκτήθηκε κατά την περίοδο αυτή που παρουσιάζονται συνοπτικά στα κεφάλαια 10.2 του ΣΔΛΑΠ στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).
- Την κατάσταση των επιφανειακών και των υπογείων υδάτων όπως ταξινομήθηκε με βάση τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από την έγκριση του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ έως σήμερα και παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 7 του ΣΔΛΑΠ στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).
- Τους περιβαλλοντικούς στόχους που τίθενται για το 3^ο ΣΔΛΑΠ για τα υδατικά συστήματα αλλά και τους ειδικούς στόχους για τις προστατευόμενες περιοχές που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 9 του ΣΔΛΑΠ στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).
- Τις σημαντικές πιέσεις που δέχονται ύδατα όπως αυτές εντοπίστηκαν κατά την προετοιμασία του 3^{ου} Σχεδίου Διαχείρισης και παρουσιάζονται συνοπτικά στο κεφάλαιο στο κεφάλαιο 5 του ΣΔΛΑΠ στην [ιστοσελίδα του ΤΑΥ](#).
- Τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία και τους πόρους που μπορούν να αντληθούν από αυτά για τη διαχείριση των υδάτων και την υλοποίηση συγκριμένων δράσεων.
- Την γενικότερη πολιτική προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και την ενσωμάτωση δράσεων για το σκοπό αυτό.
- Τις γενικότερες πολιτικές της Κύπρου σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος και τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτό.
- Την αξιολόγηση των μέτρων ως προς την απόδοσή τους.
- Το τελικό πρόγραμμα μέτρων θα διαμορφωθεί μετά τα αποτελέσματα της διαβούλευσης αλλά την ολοκλήρωση της διαδικασίας της ΣΠΕ.

Στο πλαίσιο αυτό το προτεινόμενο πρόγραμμα μέτρων περιλαμβάνει:

- Τις δράσεις και τα μέτρα του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ τα οποία σήμερα είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το 2027.
- Δράσεις για μέτρα τα οποία θεωρούνται απαραίτητα για την αντιμετώπιση πιέσεων ή τη περαιτέρω διερεύνηση για Υδατικά συστήματα τα οποία με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης είναι σε κατάσταση κατώτερη της καλής.
- Ειδικές δράσεις οι οποίες θεωρούνται σημαντικές για την βελτίωση ή/και τη διατήρηση της κατάστασης των Υδατικών συστημάτων.

9.2.1 Προτεινόμενα βασικά μέτρα του Άρθρου 11.3.a της ΟΠΥ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Άρθρο της ΟΠΥ: 11.3.a.vii Οδηγία για την επεξεργασία αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ).						
1	BM-a-01	Ολοκλήρωση των Σταθμών Επεξεργασίας Λυμάτων Κοκκινοχωρίων και Ευρύχου	ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	ΤΑΥ	Σχετίζεται με το BM-a-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
2	BM-a-02	Συνέχιση της παρακολούθησης της συμμόρφωσης της στο Βατί	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΥΣ	ΤΑΥ ΤΠ	Συνέχιση και εξειδίκευση του Μέτρου BM-a-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ: 11.3.a.ix Οδηγία για την προστασία από τη νιτρορύπανση (91/676/ΕΟΚ).						
3	BM-a-03	Συνέχιση των ελέγχων συμμόρφωσης και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους σε ετήσια βάση στις Ευπρόσβλητες στην Νιτρορύπανση Ζώνες	ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	ΤΠ	Συνέχιση του Μέτρου BM-a-04 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ

9.2.2 Άλλα βασικά μέτρα

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Άρθρο της ΟΠΥ: 11.3.c Μέτρα για την προώθηση αποδοτικής και αιεφόρου χρήσης του νερού ώστε να αποφευχθεί η μη ικανοποίηση των περιβαλλοντικών στόχων Άρθρου 4 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.						
4	BM-c-01	Εξέταση δυνατότητας εθελοντικής καταγραφής των ποσοτήτων που καταναλώνονται από ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΌ ΥΠΟΓΕΙΑ υπόγεια ύδατα μέσω διαδικτύου με την δημιουργία ειδικής εφαρμογής και σχετικής ενημέρωσης ευαισθητοποίησης των καταναλωτών.	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΌ ΥΠΟΓΕΙΑ	ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση του Μέτρου BM-c-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
5	BM-c-02	Περιορισμός απολήψεων σε επιλεγμένα ΥΣ με στόχο την προστασία σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών και ενδιαιτημάτων	ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση του Μέτρου BM-c-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
6	BM-c-03	Ολοκλήρωση Σχεδιασμού της ορθολογικής αξιοποίησης και προστασίας του Συστήματος υπογείων υδάτων CY-19 Τρόδος με κατάρτιση τεκμηριωμένου ισοζυγίου υπογείων υδάτων	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ	ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση και εξειδίκευση μέτρου BM-c-03 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
7	BM-c-04	Μείωση απαιτήσεων άρδευσης σε επίπεδο υδροφορέα	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ	ΣΥΥ	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ / ΚΟΑΠ	Συνέχιση BM-c-04 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ: 11.3.ε Μέτρα ελέγχου απώλησης επιφανειακού και υπόγειου νερού και αποθήκευσης επιφανειακού νερού						
8	BM-e-01	Αναβάθμιση του μητρώου καταγραφής των σημείων απώλησης των υπογείων υδάτων και η λειτουργική του ένταξη στη διαδικασία αδειοδότησης νεών ανορύξεων.	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ	ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου BM-e-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
9	BM-e-02	Περιοδική επικαιροποίηση του μητρώου καταγραφής των μικρών σημειακών απολήψεων και η δημοσιοποίησή του.	ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση και εξειδίκευση μέτρου BM-e-03 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.3.γ Μέτρα για τις σημειακές πηγές απορρίψεων που ενδέχεται να προκαλέσουν ρύπανση						
10	BM-g-01	Εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης αποκατάστασης των εγκαταλελειμμένων εγκαταστάσεων των εξορυκτικών αποβλήτων, με στόχο τη βελτίωση της χημικής κατάστασης υδάτινων σωμάτων που εμφανίζονται με κατάσταση κατώτερη της καλής.	ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ και ΣΥΥ	ΤΓΕ	Συνέχιση και εξειδίκευση μέτρου BM-g-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
11	BM-g-02	Συνέχιση του ειδικού διερευνητικού προγράμματος εντατικής παρακολούθησης Ni στον π. Κούρη.	ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ	ΤΓΕ/ Τεχνική Επιτροπή Αμιάντου/ ΤΑΥ	Συνέχιση και εξειδίκευση μέτρου BM-g-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
12	BM-g-03	Ολοκλήρωση έργων άμεσης αποκατάσταση 24 υφιστάμενων ΧΑΔΑ επαρχίας Λευκωσίας	ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΕΥΣ και ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση και εξειδίκευση μέτρου BM-g-03 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
13	BM-g-04	<p>Ολοκλήρωση κατασκευή των ακόλουθων έργων:</p> <ul style="list-style-type: none"> Κατασκευή Σταθμού επεξεργασίας Λυμάτων στην Κοινότητα Αρακαπά Κατασκευή αγωγού λυμάτων και σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στην Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Αγρού 	ΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ	ΕΥΣ και ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου BM-g-04 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
14	BM-g-05	Αμεση αποκατάσταση 47 υφιστάμενων ΧΑΔΑ επαρχίας Λεμεσού	ΧΩΡΟΙ ΑΠΟΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	ΕΥΣ και ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση και εξειδίκευση μέτρου BM-g-05 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.3.η Μέτρα για την πρόληψη ή τον έλεγχο της διοχέτευσης ρύπων από διάχυτες πηγές απορρίψεων, που είναι ικανές να προκαλέσουν ρύπανση						
15	BM-h-01	Κατάρτιση ειδικού προγράμματος δράσης για την αντιμετώπιση των ομβρίων απορροών από οικιστικές περιοχές και βιομηχανικές Εγκαταστάσεις με σκοπό την προστασία των υδάτων.	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου BM-h-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
16	BM-h-02	Προσθήκη ειδικών ρυθμίσεων - υποχρεώσεων στους Κανόνες Πολλαπλής Συμμόρφωσης σχετικών με την προστασία των υδάτων σε στοχευμένες περιοχές.	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ	ΤΓ	Συνέχιση μέτρου BM-h-03 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
17	BM-h-03	Διαχείριση Βοσκοτόπων	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	Συνέχιση μέτρου BM-h-04 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
18	BM-h-04	Αποκλεισμός χρήσης χημικών ζιζανιοκτόνων σε συγκεκριμένες καλλιέργειες	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	Συνέχιση μέτρου BM-h-05 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
19	BM-h-05	Εφαρμογή αμειψισποράς στις καλλιέργειες πατάτας και σιτηρών	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	Συνέχιση μέτρου BM-h-06 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
20	BM-h-06	Βιολογικές καλλιέργειες	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	Συνέχιση μέτρου BM-h-07 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
21	BM-h-07	Διατήρηση συστήματος ενημέρωσης των αρμοδίων ελεγκτών περιβάλλοντος για των αποτελεσμάτων του δικτύου παρακολούθησης της ΟΠΥ, ειδικά σε περιπτώσεις υπερβάσεων φυσικοχημικών και χημικών ρύπων που προέρχονται από τη Γεωργία με σκοπό τον αποτελεσματικότερο προγραμματισμό των ελέγχων συμμόρφωσης.	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	ΤΓ ΤΠ ΤΑΥ-Υδρομ ΤΓΕ	Συνέχιση και εξειδίκευση μέτρου BM-h-08 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ.
22	BM-h-08	Στοχευμένες αγροπεριβαλλοντικές δράσεις στις καλλιέργειες πατάτας και εσπεριδοειδών	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	Συνέχιση μέτρου BM-h-09 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.3.ι Μέτρα για την αντιμετώπιση αρνητικών επιπτώσεων στην κατάσταση ύδατος.						
23	BM-i-01	Διενέργεια στοχευμένων ελέγχων/ερευνών για την αξιολόγηση της κατάστασης σε υδάτινα συστήματα των οποίων η κατάσταση δεν ήταν δυνατόν να ταξινομηθεί με προτεραιότητα στις λίμνες.	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου BM-i-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ.
24	BM-i-02	Διενέργεια στοχευμένων διερευνητικών παρακολουθήσεων σε υδάτινα σώματα στα οποία έχουν εντοπιστεί σημαντικές πιέσεις και η ταξινόμηση της κατάστασής τους στην παρούσα φάση ενέχει υψηλό βαθμό αβεβαιότητας.	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου BM-i-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ.
25	BM-i-03	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης των χημικών- φυσικοχημικών παραμέτρων των υδάτινων σωμάτων εφήμερης ροής, καθώς και των ιζημάτων τους, εναρμονισμένο με τις σχετικές μεθοδολογικές απαιτήσεις της Οδηγίας. Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα δημοσιοποιούνται σε ετήσια βάση από το ΤΑΥ.	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου BM-i-05 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ.

9.2.3 Συμπληρωματικά Μέτρα

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.4.vii Ανασύσταση και αποκατάσταση περιοχών υγροβιοτόπων						
26	ΣΜ-vii-01	Απομάκρυνση οριζόντιων εμποδίων για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών επιλεγμένων ΥΣ που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία με σκοπό την εξασφάλιση της συνέχια των ενδιαιτημάτων	ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση εξειδίκευση μέτρου ΣΜ-vii-002 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
27	ΣΜ-vii-02	Ειδικές δράσεις σε επιλεγμένα ΥΣ για τη βελτίωση των υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών που υποστηρίζουν σημαντικά οικολογικά στοιχεία. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Καθαρισμό/επαναδιευθέτηση ενεργούς κοίτης ▪ Δενδροφύτευση με ιθαγενή είδη 	ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση εξειδίκευση μέτρων ΣΜ-vii-03 και ΣΜ-vii-04 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
28	ΣΜ-vii-03	Απελευθέρωση πλημμυρικών παροχών σε επιλεγμένα φράγματα	ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση εξειδίκευση μέτρου ΣΜ-vii-07 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
29	ΣΜ-vii-04	Απομάκρυνση ξενικών/εισβαλλόντων φυτικών ειδών σε επιλεγμένες περιοχές με στόχο την βελτίωση σημαντικών οικολογικών χαρακτηριστικών	ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΕΥΣ	ΤΠ ΤΔ	Συνέχιση εξειδίκευση μέτρου ΣΜ-vii-08 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
30	ΣΜ-vii-05	<p>Παρεμβάσεις βελτίωσης υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών σε επιλεγμένα ποτάμια ΥΣ. Οι Παρεμβάσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Οικολογική αποκατάσταση όχθης/πρανών ▪ Διατήρηση/δημιουργία υδάτινων καταφυγίων ▪ Δημιουργία ρηχών υφάλων/μικρολιμνών, ενίσχυση ενδαιτημάτων ▪ Τοπικές παρεμβάσεις στην κοίτη πχ τοπικές εκβαθύνσεις) για την βελτίωση υδρομορφολογικών χαρακτηριστικών που υποστηρίζουν σημαντικά βιολογικά στοιχεία) ▪ Δημιουργία ιχθυοδιάδρομων σε συγκεκριμένους μικρούς εγκάρσιους αναβαθμούς για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης επιλεγμένων ειδών ιχθυοπανίδας 	ΥΔΡΟΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΕΥΣ	TAY ΤΠ ΤΔ	<p>Συνέχιση εξειδίκευση μέτρων</p> <p>ΣΜ-vii-09</p> <p>ΣΜ-vii-10</p> <p>ΣΜ-vii-11</p> <p>ΣΜ-vii-12</p> <p>ΣΜ-vii-13</p> <p>του 2^{ου} ΣΔΛΑΠ.</p>
31	ΣΜ-vii-06	Διενέργεια ειδικού προγράμματος παρακολούθησης αποτελεσματικότητας των περιβαλλοντικών παροχών			TAY	Συνέχιση εξειδίκευση μέτρου ΣΜ-vii-14 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ.
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.4.χ Μέτρα αποτελεσματικότητας και επαναχρησιμοποίησης						
32	ΣΜ-x-01	Δρομολόγηση υλοποίησης έργων αύξησης της χρήσης ανακυκλωμένου νερού στη γεωργία που μπορεί να περιλαμβάνουν την κατασκευή δεξαμενών χειμερινής αποθήκευσης καθώς και έργα για τη διανομή και διάθεση νερού.	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΟ ΥΠΟΓΕΙΑ	ΣΥΥ	TAY	Συνέχιση εξειδίκευση μέτρου ΣΜ-x-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
33	ΣΜ-χ-02	Συνέχιση της ευαισθητοποίησης εξοικονόμησης νερού σε νοικοκυριά και σχολεία. Προβολή των πεπραγμένων μέχρι σήμερα και κατάστρωση συνεχούς ενημέρωσης για την αξία και την επάρκεια νερού.	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΌ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ & ΥΠΟΓΕΙΑ	ΕΥΣ και ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου ΣΜ-χ-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.χι Έργα Δομικών κατασκευών						
34	ΣΜ-χι-01	Ολοκλήρωση έργων ικανοποίησης υδρευτικών αναγκών ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας– Αγωγός μεταφοράς νερού από Μονάδα Αφαλάτωσης Βασιλικού	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΌ ΥΠΟΓΕΙΑ	ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου ΣΜ-xiv-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.4.xiv Τεχνητός εμπλουτισμός υδροφορέων						
36	ΣΜ-xiv-01	Ένταξη της προοπτικής εμπλουτισμού υπογείων υδάτων στο σχεδιασμό αντιπλημμυρικών έργων και λοιπών σχετικών έργων φυσικής κατακράτησης υδάτων.	ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ ΑΠΌ ΥΠΟΓΕΙΑ	ΣΥΥ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου ΣΜ-xiv-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.4.xv Εκπαιδευτικά μέτρα						
36	ΣΜ-xv-01	Δράσεις μεταφοράς γνώσης και ενημέρωσης (Κατάρτιση παραγωγών μέσω σχετικού μέτρου του ΠΑΑ)	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΥΣ & ΣΥΥ	Διαχειριστική Αρχή ΠΑΑ/ΚΟΑΠ	Συνέχιση μέτρου ΣΜ-xv-01 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ
Άρθρο της ΟΠΥ : 11.4.xvi Έργα έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης (βέλτιστων πρακτικών						
37	ΣΜ-xvi-02	Διενέργεια ερευνών για τη βελτίωση της βασικής γνώσης σε σχέση με την ιχθυοπανίδα στα εσωτερικά ύδατα της Κύπρου (ποτάμια – λίμνες).	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	Συνέχιση μέτρου ΣΜ-xvi-02 του 2 ^{ου} ΣΔΛΑΠ

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ	ΠΙΕΣΗ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	ΥΔΑΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
38		Διενέργεια ερευνών για τη βελτίωση της γνώσης σε σχέση με τις ειδικές πιέσεις που δέχονται τα Λιμναία ΥΣ τα οποία έχουν ταξινομηθεί σε χημική κατάσταση κατώτερη της καλής	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	ΤΑΥ	
39		Διενέργεια ερευνών για τη βελτίωση της γνώσης σε σχέση με τις ειδικές πιέσεις που δέχονται επιλεγμένα παράκτια ΥΣ τα οποία έχουν ταξινομηθεί σε κατάσταση κατώτερη της καλής	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΔΡΑΣΗ	ΕΥΣ	ΤΑΘΕ	

Ερώτηση 11: Ποια είναι η γνώμη σας σχετικά με τις προτάσεις του Προσχεδίου Διαχείρισης Υδάτων για την αντιμετώπιση των σημαντικών πιέσεων και των άλλων ζητημάτων που αφορούν στα νερά;

Ερώτηση 12: Ποια θεωρείτε τα σπουδαιότερα έργα διαχείρισης και προστασίας των υδατικών πόρων που πρέπει να γίνουν στην περιοχή σας, ανεξάρτητα αν προτείνονται ή όχι στο Πρόγραμμα Μέτρων του Προσχεδίου;

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ